

Élő reklámok

csakis a Herz Mór-féle

nagy

parti-áru

üzlethelyiségekben

(Budapest, Deák-utca 7-9.)

történt bevásárlás után keletkeznek. Ide különös előszeretettel ajánlja egyik hölgy a másikat partiáruk beszerzésére. A mennyiben ezen nagy parti-áru helyiségek folyvást növekvő számos látogatásban részesülnek a látogatók részéről, teljes bizalommal van mindenki, hogy itt az alkalmi vételeknek egyedüli forrása, a hol főképp

csődtömegekből

eredő árak valódi partiáruk mellett nagyban és kicsinyben is eladásra kerülnek; épügy most is egy

tömegeből

eredő nagy parti

selyem-ruhakelmék

gyors pénzrealizálás végett kicsinyben is, eddig még nem volt partiár mellett lesznek tudva, melyek körülbelül 2000 vég, csíkos, kockás és másféle mintázott

selyem-foulard, pongis, surah és selyem-merveilleuxból áll:

- I. osztály tartalmaz 48 mintát, gyári ára volt 1 frt 60 kr. mostani partiára **84 kr.**
- II. osztály tartalmaz 55 mintát, gyári ára volt 1 frt 1.80, mostani partiára **99 kr.**
- III. osztály tartalmaz 62 mintát, gyári ára volt 2 frt 2.25, mostani partiára **1.18 frt**, vételnél 5% engedmény. Minták ingyen és bérmentve.
- Tiszta selyem surah minden színben, kicsinyben **63 kr.** Ismétlődőknek 50 mtről **59 kr.** feljebb csak nehezebb minőség, minden szín méterje **80 kr.**
- Tiszta selyem Merveilleux minden színben, kicsinyben **80 kr.** Ismétlődőknek 50 mtről **1.20 kr.** létező színben. Női ruhákra partiban.
- Selyem peluche előrendű minőség, sűrű nagy foldeú, fekete és minden színben, 47 cm. széles, méterje ezélt 2.10, most **1 frt** egy csak o. é. **1 frt** forint.

- Valódi mosóbarchentek remek minták mé- **19 kr.** Ismétlődőknek 200 méteről terje **16 1/2 kr.**
- Valerie Flanell-Barchent valódi mosó, remek min- **20 kr.** Ismétlődőknek 200 méterje **19 kr.**
- Őszi divatu női ruhaszővetek, dupla széles, remek minőségű, ezélt **60 kr.**, most **23 kr.**, lepő jó minőségű méterje csak **1 frt 25 kr.** ig nagy csődtömegeből származik.
- Női posztó hölgyruhákra kiténő minőség, duplaszéles, mind ősi színekben gyári ár méterje **1.05 kr.** és most **44 kr.** ért ismétlődőknek legkevesebb 70 méteről **40 kr.** feljebb csak
- Valódi gyapjuflanell egyenestű ágycakarak **135 cm. széles, 210 cm. hosszú, finom puha minőség és vastag, mint a bunda, különféle szép színekben, színtartó, ezélt darabja 6 frt 2.60 most csak**
Ugyanolyanok mint fent, csak hogy gyermekek részére: sikerült verssel, 95 cm. széles, 150 cm. hosszú 4 frt helyett **1.85**
- Letűzött paplanok azonnali készítésés mellett átvéve 3 előkelő gyári czég teljes raktárait és csakis emiatt vált lehetségessé az a valódi partiár és pedig egy selyemtalas letűzött paplan kiténő minőség, legfinomabb vattával bélelve, tehát könnyű a sulyban, a legszebb színekben, 185 cm. hosszú, 120 cm. széles, darabja ezélt **16 frt 7.50 most csak**
- Atlasz cachemir letűzött paplanok 172 cm. hosszú, 110 cm. széles, minden színben, ezélt darabja **8.75, 9.50,** még nagyobb **9.50 most parti ára 9.50,** helyett most csak **4.20** mindannyi paplanok a legfinomabb fehér vattával töltve.
- Rouge letűzött paplanok szintén török cretonból, rendez nagyágu, ezélti ára **3.80 frt, most csak 2.50** egész nagyknak ezélti ára **5 frt, 2.50 most csak**
Fenti paplanokhoz megfelelő paplan-át-huzatok, kiténő minőségű óriási vászonból, darabja **4.50** helyett **1.85 most csak**
- Nagy lepedők beszegve, tiszta czérnavászon, bőr-erős, legtartósabb minőség, 205 cm. hosszú és szélessége varrás nélkül **155 cm., ezélt darabja 2.20** és most a nagy kelendőség miatt **1 frt 1.05** lesznek csak eladva.
- Matraczok, erős színes csiku grádlilból csin- **15 kr.** sulyban, ezélt 10 frt **5.50** most csak **3** részben; ugyanaz egyrészes, kellő hosszúság- és szélességben, ezélt **8 frt, most csak 4.50**
- Valódi lőszőr matraczok erős színes csikozott valódi czérnagrádlilból **3** részes I-a ezélt **18 frt most csak 11.-** 3 **1-a** **22** **most csak 14.55** 1 **15** **most csak 10 és 12**
- Bourett butorkelme egy csődtömegeből, 120 cm. széles, remek szép mintákban, tiszta gyapju, méterje ezélt **2.60, most csak 96 kr.,** minták belőle kívánatra ingyen.
- Butor crepe, a leglivatosabb és legszebb 80 kr. mintákban, ezélt méterje **43 kr.** most csak

Szükség által okozott eladás!

- Ágyelők, nagyok, bundavastagságban, maradókból összeállítva, remek színekben ki- **116 kr.** varrva, rendez **2.80,** mostan partiban csak **105 kr.** Ismétlődőknek **25** daraból feljebb csak
- Szepességi vászon tiszta czérna, 30 rőfös, ezélt végje **10 és 11 frt, most csak 5.50 és 6.50 frt.**
- Tiszta czérnavásznak bór-erős, 30 rőfös, ezélt **9.50 frt,** most **4.95** csak
- Creas-vásznak tartós, legjobb minőség, 1 vég 30 rőfös, ezélt **9.80 frt és 10.80 frt, most csak 4.90 frt és 5.50 frt.**
- Valódi rumburgi vásznak, kezes- **54** rőfört, nagyszerű minőség, egész vég ezélt **50, 55 és 60 frt, most 21, 23 és 25 frt** egy szükség okozta eladás, illetve megvétele folytán, lesznek ingyen küldve!!

- Valódi czérnakanavász, színtartó, legszébb szín- és mintákban, 30 rőfös **5 frt** végben, ezélt **9 és 10 frt, most**
- Chiffonok, ezek nálam azért örvendenek oly nagy kelendőségnek, mivel ezekre egyik vevő a másikat ajánlja; méterje **13 1/2, 14 1/2, 15 1/2** és **16 1/2 kr.;** ingekre **18 1/2 kr.-től 35 krig,** melyek ezélt majdnem kétszer ennyibe kerültek.
- Hölgyingek, gyönyörű szép, szivalaku, szé- **5 frt** les himzéssel dusan ellátva, vagy mellfaccon, szintén széles kimzéssel díszítve, kiténő minőségű óriási vászonból **6** darab összesen csak
- Kézrel himzett hölgyvászoningek teljes nagyságban a legerősebb hölgynek is meg- **1.85** felelők, rendez ára **4 frt, mostani partiár csak**
- Hölgycorsetták, igen finomak, himzés- **4.50** sel dusan ellátva, **6** darab csak
- Hölgy nadrágok, legfin. himzéssel **4.50** ellátva, **6** darab
- Férfi alsó-nadrágok, erős köpérből, mint a bőr, **5 frt** **6** darab csak
- Férfi alsó-nadrágok, francia szabás, golyú övvel, **6** darab összesen **6.50**
- Törülközők tiszta lenből, fehérszürke **46 cm. széles 16 1/2 kr., 48 cm. széles nehéz jó minőség, fehér- és 25 kr.** fehérszürke méterje
- Réteskendők szép teljes nagyságban tiszta lenvászonból széles kék vagy vörös szegélyvel, bór-erős, gyári ár **88 kr.** **2 frt, mostani parti ár**
- Tiszta selyem férfi alsóingek (nyers selyem) fényvel, a még soha nem léte- **1.50** zett valódi partiárban **4.50** helyett **2** csak
Egy egész gyári raktár megvétele által (kényszer- eladás) ily alkalom nem fordul többé elő s ki- fizeti magát ebből évekre ellátni.
- Csodakötény fekete csíkos satin alap, hozzá **35 kr.** megfelelő kétszínű dupla bordurral díszítve, ezélti ára **90 kr.** és most csak
- Ajour csipkekötény congrés csipke- **75 kr.,** szövetből ké- szítve, körökörül gyönyörű szép guipur-csipke- vel beszegve s a közepén színesen kivarva, most de többet mutat mint egy **2 fo-** csak **75 kr.,** rintos karácsonyi ajándék.
- Diszkötények ajour kelmeből körökörül **42 kr.** himezve, a szegélye széles pompadour-kelmével díszítve, mosásra kiténően alkalmas, ezélt **1 fo-** négy negy- rint, most csak **42 kr.** venkét kr.
- Hölgyfátyol tiszta selyemszővés. Ujdon- **14 kr.** ság, orosz, friquet és stür apró arany pettyel, minden színben gyári ár, mé- terje **68 kr.** és most **14 kr.** szóval tizen- ezeket partiban csak **4** négy kraj- czárért adom.
- Foulardin satin **78 cm. széles, minden létező színben, kicsiny- ben mé- 15 kr.** Ismétlődőknek leg- terje **200 m.-nél 14 kr.**

Sürgős szükség-eladás.

- Egy egész esernyő-üzlet (en bloc) egy **84 kr.** tömeg partibani megvásárlása által, de csakis a meddig a készlet tart: gyapjuclath-erneyők uraknak, szép nagy- ságban, darabja **95 kr.,** uraknak, nagyok, drjba **1.50 frt** és **2 frt.** tiszta selyem a legújabb divat, vékony mint egy satabot, «Graciosa» hölgyek és uraknak **2.25** és **2.75 frt.** Egész nehéz selyemből «Graciosa» csak **3.95.**
- 84 kr. glace borkesztyű női **4** gomb hosszú, férfi **2** angol csattal minden színben, fekete és egész finom, puha nyulékony minőségben, egy csődtömegeből származik; ke- reskedőknek **100** páron felül csak **75 kr.**
- Finom angol esi- **90 kr.** teli borkesztyű női és kós flannel bélelt férfi. párja most csak
- Valódi tevezőrből kötött teli kez- **40 kr.,** tly minden színben- női **40 kr.,** férfi **50 kr.** párja.
- Valódi Chenillia Echarp **45 %** széles és **189 %** hosszú, körökörül sűrűn chenilliarojttal, remek szép törökös és perza mintában, ezélt **2 frt 50 kr.,** most **1 frt,** szóval **egy frt** csak darabja; többet mutat mint egy **3** forintos karácsonyi ajándék.

!!Minták kívánatra, de csakis méter-áruból lesznek ingyen küldve!!

50. SZÁM. 1894. BUDAPEST, DECEMBER 16. 41. ÉVFOLYAM.

Működést feltehető: VASÁRNAPI UJSÁG az egész évre 12 frt POLITIKAI UJDNONRAGOK együtt 6 frt

GYULAI PÁL KÖLTEMÉNYEINEK DISZKIADÁSA.

TÖBB MINT ÖTVEN ESZTENDEJE, hogy Gyulai Pál föllépett a magyar irodalomban, melynek mint széptani író, mint költő és mint elbeszélő oly erősen jellemzetes alakja lett. Tiszteletreméltó, sokoldalú működésének egyik emlékjelül tekinthető az a díszes kiadású kötet, amelyben a Franklin-társulat Gyulai Pál összes költeményeit nyújtja a közönségnek, oly fényes kiállításban, oly előkelő, nemes izléssel nyomtatott, művészileg illusztrált könyvben, mely a hazai nyomdai műipar fejlődésének fényes biznysága. A pompás könyv minden előleges hírek nélkül készült. Csak akkor kezdtek beszélni róla, mikor már az egész mű be volt fejezve. Pedig hosszantartó, sok munka kellett a nyomdászat ily mesterművéhez, s az illusztráló kéz munkájához, mely lelkiismeretesen, finom érzékkel, nagy szeretettel hatolt be a részletekbe is.

Gyulai összes költeményei legutoljára 1893 decemberében tehát csak egy évvel ezélt jelentek meg harmadik kiadásban, szintén a Franklin-társulatnál. Akkor méltányoltuk e becses gyűjteményt, mely a magyar közönség részéről oly megérdemelt pártolásban részesült. Most csak a pazar fényű és művészi díszű kiállításról kell szólnunk, a mely irodalmunk e jelesét bevezeti a legelső szalonok azon előkelő fényűzésébe, melyet költői művekkel és könyvekkel szokott gyakorolni minden művelt nemzeti irodalomserető családja.

A nagy díszszel kiállított könyv magas negyed- rétt, 222 lapra nyomtatva, vastag Watman-papíroson. A Franklin-társulat nyomdája ismeretes könyvkiállításainak izléses voltáról, a tiszta nyomásról s általában arról, hogy a nyomdászatot mint valóságos műipart üzi. Gyulai költeményeinek nyomásánál még egy új kísérlet is tett: a tükörös nyomtatást, a mi abból áll, hogy a papírnak az a része, mely a szöveg lenyomatására van szánva, sima szint kapott, míg a széleken megmaradt a papír eredeti érdessége és mint keret veszi körül a sima tük- röt. A kik a typografiai eljárással szorgosabban foglalkoznak, tudják, hogy ezáltal először készí- tették így elő a papírt nyomtatásra. A betűkből is olyan fajta, a mediaevalis van kiválasztva, mely sem apró, sem nagy, metszése gyöngéd és erős, s a középkori nyomtatáshoz hasonlít. Ezt a be- tűfajt a kiténő angol nyomdákon kívül eddig

csak a Franklin-társulat használja. Az egész könyvben sehol sincs egyetlen parányi csikorny; nyugodt, puritán egyszerűséggel készült az egész.

Hogy minden külsőséget megemlitsünk, a stilszerű kötésről is szólnunk kell. Ez Gotter- mayer könyvkötő műhelyéből került ki, Cserna Károly baroktíli ornamentikával. Ezek ma- gas nyomásban (haut relief) emelkednek ki, gaz- dagon aranyozva. A tábla díszítése rámutat, mert bele van foglalva a könyv egyik

legszebb illusztrációja fehér selyemre nyom- tatva. A kép az «Ejti látogatás», Gyulai o mélyen megható költeményének illusztrációja, s mindjárt hatásosan mutatja be az illusz- tráló művésznőt. A kötés bőrt mutató vászon. Amatőrök számára elefántesont, utánzatból ké- szült kötésről is gondoskodnak, de ez még nem került a könyvpiacra.

Az illusztrációk részben fénymetszetek, rész- ben fotótipiák. Hogy ily diszkrét illusztrációi- nak sokszorosítását, ezeknek nyomását a leg-

GYULAI PÁL. R. Hirsch Néllé rajza.

nagy, de igen nagy téglarakásból, a melyben sok különféle színű, alakú, minőségű téglá van, kell az egymáshoz illőket kiválogatni és összehordani. Valóban a milyen nélkülözhetetlen kelléke a házépítésnek a téglahordó cigánygyerekek, oly nélkülözhetetlen egyéniség a házasságkötésnél a *kérő*. Ezen ő nélkülözhetetlen voltát jól tudják a házassaló legények s az eladó leányok, de kiváltképen jól tudja maga a *kérő*, minél fogva mindenk előtt — nem véve ki saját magát sem — elismert tekintély.

mi ugyan az avatlanok szemét könnyen elkerüli, de a miről az, a ki egyszer egy *kérőt* jól megnevezett, a többi is mind megismeri s ez a *könyv*, a *magyarul u. n. nőtesz*, mely is a két fedele közül kinyúló czeruzával egyetemben néha ugyan a belső zsebben, rendszeren azonban a téli kabát szivarzsebében szokott tartózkodni olyan módon, hogy magának a *könyvnek* felső része is kilátszik egy kissé s ekkép mintegy megszűröl figyelmzetteti a legény és a lány népséget meg az eladók szüleit, hogy a szives köszöntés-

minden lapján egy-egy eladónak a neve és birtokbeli állapota van feltüntetve, akár csak a házasságközvetítő intézetek hirdetéseiben, azzal a különbséggel, hogy itt legényről szó sincs.

De hát honnan tudja azt a *kérő*, kinek van eladó leánya, s mi lesz annak a hozománya? Hát bizony sok fáradságába kerül neki, míg egy ilyen 80—100 leányról szóló listát összeállít, mert a szülők a *kérő* iránti minden respektus és szivesség mellett sem teszik azt meg, hogy szavanként 2 krajczárt s ezenfelül az egész be-

vagy majd esztendőre. Így keletkeznek a kis jegyzetek a *kérő* könyvében. A tanyákra persze — a hol a város lakosainak egyharmada tartózkodik állandóan — a *kérő* ilyen jegyzeteinek szaporítása végett ki nem megyen, de azért nem kell féltetni a tanyai lányokat sem, ők sem maradnak ki a *kérő* uram könyvéből s így a főköte alól. Nevezetesen a tanyán lakók hetivásárok alkalmával egész napra be szoktak jönni a városba s délelőtt elvegezvén a piacra, vásárba, boltokba a dolgot, a délután városi házukban,

az ablakra; néha meg, ha ő odabent nincs, édes anyja teszi meg helyette ugyanazt, t. i. az ablakpogtatást — a mit nálunk úgy mondanak, hogy: *rákopogtattak* a *kérőre*, — a mit a *kérő* igen helyesen így értelmez: tessék bejönni egy-két szóra. Bemegy s rövid beszélgetés után, — mert a *kérőnek*, mint minden okos embernek, mindig dolga van s így nem ér rá időt vesztegetni — kijelenti, hogy ő úgy hallotta, mintha itt is volna egy eladó lány, a mi után aztán jön az említett könyvecskébe való beiktatás.

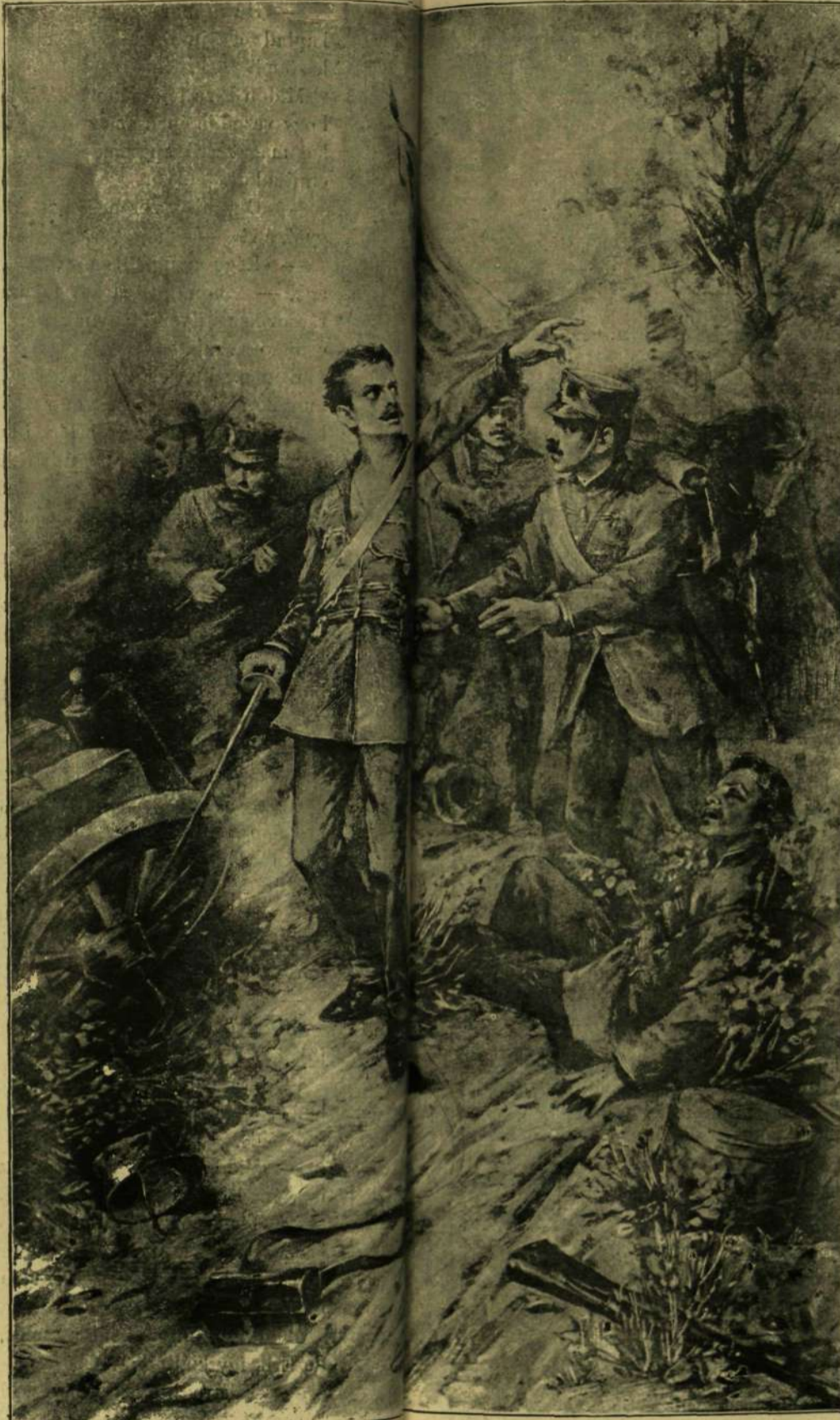
hogy ő a legénységet így-úgy megunta, fölkeri, hogy legyen szives vele eljárni a feleségkeresés nagy munkájában. A *kérő* aztán megkérdi, hogy milyen vagyoni állapota van s milyen sorsu feleséget szeretne és megmondja neki, hogy mikor indulnak háztűznézni. Ezután a *kérő* könyvecskéjéből kinézegeti, hogy körülbelül mely lányos házaknál lehetne neki a legénynyel bekopogtatni, s a kitűzött időre pontosan megjelenő legénynyel megindul. Utközben természetesen elmondja neki, hogy kinek a ház-

ÉRI LÁTOGATÁS

Arca halvány, hangj' a régi,
Fia, lánya megösméri;

Immár tőle hogyan félne?
Megesőkölják, mintha élne.

Megy a honvéd, áll a hadnagy,
Mély sebében összeroskad.

«Hadnagy uram, hadnagy uram!»
«Csak előre, édes fiam!»

PÓKAINÉ.

..... előbb lép a hóhér:
Porkolábtól rabot, anyától fiut kér.

«Nincs, nincs, nincs! csak egy van, csak egy,
egyetlenegy!»

KÉPEK GYULAI PÁL KÖLTEMÉNYEK DÍSZKIADÁSÁBÓL. — R. HIRSCH NELLI RAJZAI.

Nem kételkedvén immár semmit a felől, hogy a fentebbiekben sikerült a *kérő* hivatal szükséges és tiszteltreméltó voltát mindenki előtt világossá tenni, áttértek a *kérő* személyére. A *kérő* rendszeren javakorbéli szántóvető (földesgazda), vagy kétkari munkás (érsd: napszámos), a ki míg a mezei munka tart, hűségesen szánt, vet, kapál, kaszál, télen pedig beáll házasságközvetítőnek. Egyszerű, tisztességes, sötét színű ruhában jár, csak úgy, mint a többi gazdaember, úgy, hogy ha nincs mellette valami legényféle, nem mindenki nézi ki belőle, hogy ki és mi legyen. Azonban van egy ismertető jele, a

ben a könyvtulajdonos által magokat megelőztetni semmi áron ne engedjék.

Ha elkérjük valamely ismerős *kérőtől* a *könyvét*, abban egyik lapon ilyenforma írást találunk: «460. Vörösmar Tót Sándor 12 nyomás ház 2 gyer 3 lány Jusztina.» a mi körülbelül azt jelenti, hogy a Vörösmar-utczában, a 460. szám alatti házban lakik egy Tót Sándor nevű ember, a kinek is háza és 12 hold nyomási földje van, — a telekkönyv szerint — s van 2 gyereke (= fia) és 2 lánya, vagyis összesen öt családja — az anyakönyv szerint s ezen családok közül egy, Jusztina már eladó. A *könyv*

jegyzésért 30 kr. bélyegdíjat fizetve, maguk küldenék be hozzá az említett kihirdetéseket. Ugy jut ő azokhoz, hogy szemmel tartja a serdülő lányokat, s mikor azok a 16—17 esztendő körül járnak, bekopogtat a szülékhez s megkérdi, hogy mikor adják el, ezen-e, vagy a más télen s akkor milyen állapotú legénynyel lehetne szerencséje fellépni? A szülék megköszönik a *kérő* szivességét s megmondják, hogy milyen a vagyoni állásuk, vagy esetleg mily örökség vár másunnan a lányra, hogy a magukéhoz hasonló sorsú, azaz vagyoni állású vót szeretnének s kérik, hogy legyen szerencséjük a tél folytában,

vagy ha az nincs, azon atyjokfiánál, a kihez tartanak, szokták eltölteni. Csak természetesen lehet találni, hogy az eladó, a ki kint a pusztán nevedekett s a ki, mivel még mindössze 3—4-szer hozták be a városba, nem sok embert látott: ha csak szerét ejtheti, az ablakhoz ül s nézi a sürgő-forgó városi népséget; valamint azt sem lehet természetellenesnek tartani, ha az ilyen lánynak megdobbán a szive, mikor valamelyik *kérőt* egy csinos fiatalal látja elhaladni az ablak előtt, s hogy ilyenkor néha véletlenül, néha készakarva, néha pajkosságból, néha komoly számítással egyet-kettőt koppant

Már menyasszonynak való csak volna, de hát a vőlegénynek valót hol veszi a *kérő*? Hát sehonnan se, kerül az magától; tudja azt a *kérő*, hogy a katonasorból megszabadult legényt nem kell kötéllel fogni a házasságra, neki áll az magától is ennek a gyönyörűséges járomnak, megtanulja az, ha senki nem tanítja is rá, hogy a *kérő* ajtajának a kilincset lefelé kell-e nyomni vagy felfelé kell-e húzni, hogy kinyíljen.

Mikor a legény rá gondolja magát a házasságra, a mi, a mint mondom, a 24-ik esztendő körül rendszeren be szokott következni, elmegy valamelyik ismerős *kérőhöz* s elmondván neki,

hoz viszi, milyen a lány, mit lehet vele várni, stb. Mikor már nem messzire vannak a kiszemelt háztól, úgy 2—3 ház távolságra, akkor mind a ketten bemennek valahová s emberségesen üdvözölvén a háziakat — a kiket, meglehet, egyikőjük sem ismer, — elmondják, hogy ők lánynéző sorban vannak s ide nem nagyon messzire van szándékuk menni, de mielőtt oda értek volna, elfáradtak s azért betértek ide megpihenni, ha lennének szivesek egy kevés időre egy kis helyet adni. Ez a megszállás. Ott szivesen látják őket s megkérdezik, hogy ugyan hova igyekeznek? De a *kérő* nem pihen sokáig, neki dolga van,

Ez alatt ott künn a zivatar mindig erősebb lett. Magam sem tudom miért, de a rozsdát daczára jobban szerettem volna valamely fa tövében összekuporodva bevárni a napkeltét. A tiszta égy esőbitől hatott reám, de midőn azt láttam, hogy a padlás csapadzerü ajtaján kívül egyéb nyílás nincsen s így innen semmi szin alatt ki nem mehetek, mindinkább nyugtalanabb lettem. Egyelőre a padlóba nyíló ajtó vasreszétét toltam előre, az ajtóra magára pedig a szobában álló óriási karszékét toltam, melyet helyéről csak nagy nehezen voltam képes elmozdítani. A falat erősnek találtam ugyan, de azt is biztosra vehettem, hogy végre ketten, vagy hárman az ajtót mégis feltörhetik, magam pedig sehova sem menekülhetek. Mit nem adtam volna hatlövetű angol forgópisztolyomért, melyet vétkes könnyelműségből otthon hagytam. De hát végre az ember nem jár valahol Közép-Afrikában vagy Ausztráliában a vadak közt, hanem a földteke legmiveltebb országában, mire való lenne tehát itt a fegyver?!

Nagyobb biztonságokáért magam is az ajtóra feküdtem, hol az álom végre el is nyomott. Hajnal felé valami neszre felébredtem. Suttogó emberi hangokat hallottam. Igen, emberek voltak, még pedig többen, csak hogy nem az ajtó alatt, hanem a falon kívül.

— «Lassan, — mondá az egyik, — ide a hácsóval! Mindjárt megleszünk... s aztán könnyen bejuthatunk...»

Tehát csakugyan rablók közé kerültem! Veszve vagyok. A gazemberek azt hiszik, hogy börtöndömbben sok aranypenzt tartogatok. Megölnek, mint valami patkányt, s nem is védelmezhetem magamat. Tisztán hallottam, midőn a hácsót a falhoz támasztották. A falban tehát egy titkos nyílásnak kellett lennie. Gyertyafény nem mertem gyújtani, nehogy valaki czélabehesessen. Az elsőt a ki a padlásra lép a kőzűgnél lévő vasgyertyatartóval leütöm, aztán történjek, a minék történnie kell!

— «Alszik, csitt, csitt! — mondá valaki a falon kívül — ide a fejszével...»

«Isten veled te szép élet, isten veletek barátaim», gondoltam magamban, miatt a nehéz vasgyertyatartót ütésre készen fölemeltem.

Az átkozott gyertyatartó oly nehéz volt, hogy végre le kellett tennem. Mi történt utóbb velem, nem igen tudom.

— «Jó reggelt, — mondá valaki mellettem, mire fel is ébredtem.»

«Hát ugyan, kérem, miért fekszik itt az ajtón mikor oly jó ágyat készítettem? Kész a reggeli. Tessék lesétálni...»

A háziasszony volt, ki egy másik ajtón a szobába jött, melyet izgatottságom miatt észre nem vettem.

«Tehát önök nem is tudják, — kezdém kissé ostoba képpel — hogy az éjjel betörők jártak a ház körül. Szerencsére valaki elriasztotta őket...»

Erre aztán mindannyian hangos nevetésre fakadtak.

«Tudja uram, — mondá a becsületes bregagnei paraszt, — nálunk betörők vagy rablók nem járnak, ilyesmii talán a nagy városban szokott előfordulni. Meg aztán, a kit vendégképen házukba fogadunk, az nyugodtan alhatik, még ha a király kincseit magával cipelné is. A betörők János és Pál fiaim voltak, kik a munkáról későn érve haza, a padlásszobába akartak jutni, a nélkül, hogy bennünket felköltsenek, de szándékuk meghiúsult, mivel a neszre rögtön felébredtem.»

«Vagy úgy... nos én csakugyan az hittem, hogy rablók...»

«És azért az ajtóra feküdt, hogy mi fel ne

jöhessünk? Igunk egyet — folytatá a házi gazda poharamat zsinig megtöltve. — Éljen a becsületes szegénység, éljenek a művészek, kik ezentúl Bretagne tengerpartjain nem fognak többé rablót látni. Éljenek!...»

Megvallom, hogy a lezékét nagyon megérdemltem...

NAPOLEON RUHATÁRA.

Maze-Sencier legújabb művében, mely az I. Napoleon háztartására vonatkozó adatokat gyűjti össze, részletesen megemlékezik arról a fényűzésről, melyet a nagy császár kifejtett, nem annyira maga személyére nézve, mint inkább udvartartásában, melynek első pompakedvelője is előmozdítója volt.

A császárra koronázás alkalmával Napoleon ruháitára 70.000 frankot irányoztak elő, azonban ebből csak 20.000-et vett igénybe. Egyenruháinak ára csak 200—240 frank volt s ezeket

ROTHFELDNE HIRSCH NELLI.

Koller utódi fényképe után.

mindaddig hordta, míg csak lehetett, még a foltozott ruhát sem tartotta méltóságán alólnak. Esős időben egyszerű köpenybe takarozott, melyért a szabónak 190 frankot fizettek. Kalapjai darabonként 48 frankba kerültek. Nagy volt azonban a császár kiadása illatszerekre. A kölni vizet rendkívüli mennyiségben használta, mert reggelenként azzal mosdott s általában fel-frisztó erejének tartotta. 1806-ban júniustól szeptemberig 162 üveg otkolont használt s ezért 423 frankot fizetett. Nagyon szerette az aloecillatot. 1808-ban 10 unciáért (mintegy 30 gramm) 720 frankot adott ki. Hasonlóképp drága szappanai voltak, darabja 4—5 frankba került. A keztüis is jól járt vele. 1808-ban 48 pár iramszarvasbőr és 24 pár keesebőr keztüit vásárolt. Nem tudni, meddig tartottak ezek, de hasonló kiadások gyakran ismétlődtek.

A felsőruhákkal ellentétben nagyon sok gondot fordított Napoleon a fehéreműre. Naponként többször váltott fehéreműt. Ingnek csak a legfinomabb vásznat akarta. 1808-ban 6 tucat ingért 5000 frankot s általában fehéreműért 10.000 frankot adott ki. De összes háztartásában legtöbb nyereségű volt az udvari szállítóknak akkor, midőn a koronázás történt.

A koronázási öltözetek a császár és császárné számára 650.000, az udvari személyzet számára 150.000 frankba kerültek. Ezenkívül kiadtak 700.000 frankot díszítésekre, 20.000 frankot emlékművekre. Az egész koronázás mintegy 5 millió frankba került, sokkal többre, mint a francia királyoké. Mindamellett Napoleonnak soha sem voltak pénzzavarai s a maga pénztárát, valamint az államét folyton rendben tartotta. Minden számadást lehetőleg maga nézett át, különösen az udvartartásra vonatkozókat, s csaknem rendes dolog volt, hogy a szállítók által kért összegből mindig törött valamit.

EGYVELEG.

* A londoni szegényeknek jelenleg nagyon kedvező volt, hogy a devoni és cornishi partokon óriási mennyiségű hering fordult meg. Egy csónak egyetlen éjjel 15.000 darabot fogott.

* Az alpesi turistákra a jelen év igen kedvezőtlen volt. Julius elseje óta az Alpokban 52 ember halt meg szerencsétlenség következtében, 13 súlyosan megsebesült, 4 nyomtalanul eltűnt.

* A legtöbb bordája az összes állatok közül a kigyónak van. A boának 320 pár, a csörgő kigyónak 171. Ezután következnek a czápa 95, a kongó angolna 60 borda párral. A lajhárnak is 23 bordája van, holott az embernek csak 12.

* A nagy amerikai köztársaságban, bár az állandó katonaság igen csekély, rendkívül nagy a katonai nyugdíj összege. 1893-ban 966.012 ember húzott nyugdíjat ilyen czímen; ezek közül 1029 még olyan, kik az 1812-iki hadjáratban részt vettek. A nyugdíjak összege 156.740.467 dollár, mintegy 800 millió korona. A sok nyugdíjazott közül csak egy negyedrész a volt katona, de az özvegyek, gyermekek és szülők is kapnak nyugdíjat, úgy hogy 8—10 év múlva a nyugdíjazottak száma 1.200.000-re fog rugni.

* A legpompásabb vasuti kocsi egyike volt az, melyben Patti Adelia az amerikai Egyesült-Államokban körúttát tette. Maga a berendezés egy negyed millió koronába került, minden selyemmel butorozott és értékes művészi képekkel megrakva. A szalon zongorája Steinwaytól 2000 dollárba került szantalfá. A fürdőszoba masszív ezüstből volt és a külső ajtó kulcsa 18 karátos aranyból.

* Az osztrák főhercegi kalapot, a császárok elődeinek uralkodó jelvényét, I. Miksa császár 1516-ban a klosterneuburgi kolostornak hagyta. Ott gondosan megőrizték s az új császár koronázása alkalmából öv ünnepek közt a bécsi palotába szokták vinni.

* Gazdag néger. A leggazdagabb néger vagyona Louisiana-ban félmillió dollárba becsülik. Párisban tanult és kitűnő könyvtára van. A déli államokban sok néger van 100—300.000 dollár vagyonnal, többnyire gyárosok vagy nagy földbirtokosok, de egyesek bankárok is.

* A legnagyobb osztrigákat Ausztrália déli részén-Port Lincoln mellett halászzsák. Némelyik 30 cm. hosszú és általában kitűnő ízűek.

* Vértköpő gyík van az Egyesült-Államok némely részeiben. Ha megérintik, vért lövell ellensége szemébe, mely maró hatással bír. Ha azonban 2—3 izben vért lövell, egy időre kimerül, sőt közvetlen utána 5 percig elalul. A vér 30 cm. távolságra is elhatol.

* A vallások megoszlása. Jelenleg a földön élő mintegy 1475 millió ember közül van 427 millió keresztény, 519 millió buddhista, 195 millió brahmanista, 175 millió mohamedán, 8 millió zsidó, a többi pogány. A keresztények közül római katolikus 201, görög katolikus 89, protestáns 137 millió, természetesen mindenik sok felekezetre oszlova.

* Villam-ember jár-kel egy idő óta New-York utcáin. Az alak 2 méter magas, egészen szabályosan lépdel, frakkba, fehér nyakkendőbe van öltöztetve, csizmái vasból vannak; kezét lábát rendszeresen mozgatja és e mellett időről időre dalokat és olasz opera részleteket énekel és énekközben száját kinyitja és bezárja.

LESSEPS FERDINÁND.

1805—1894.

Franciaországnak ismét nagy halottja van, olyan nagy halottja, a kinek ravatalánál az egész művelt világ részvéte megjelenik egy, vagy más alakban; mert a «nagy francia» vér szerint csak egy nemzet fia volt ugyan, de lángeszének egyetemes értéki és fontosságú alkotásai révén magának mondhatja őt az egész emberiség. Múltán megilleti tehát az általános gyász és nagy szellem kialvasát, s méltán végül szokatlan keserűség és gyászba a miatt, hogy a balsors oly tragikus véggel zárta be e kivételes ember fényes pályafutását.

Lesseps Ferdinánd (vicomte de) épen kilenczvenedik évének a küszöbét lépte át, mikor e hó 8-ikára viradó éjjel élete fonala végső elernyedés miatt csendesen elszakadt. Chenayi kastélyában hunyt el, hol élete alkonyát testben, lélekben megtörve töltötte népes családjá körében, mely egyedül volt hozzá hű legutóbbi szomorú éveiben, noha ő — fájdalom — sem a szomorúságot, sem a hűséget nem tudta többé kellőleg érteni. Holt tetemeit Párisba szállították örök nyugalomra, de nem a Pantheonba, hová különben jutnia kellett volna, hanem a montmartrei temetőben levő családi sírboltba.

Lesseps Ferdinánd 1805 nov. 19-én született Versaillesben. Fényes sikerrel végzett műszaki tanulmányai után mint húsz éves ifjú diplomáciai szolgálatba lépett. Először attaché volt Lisszabonban a francia főkonzulatusnál, majd egymás után konzuli állást viselt Rotterdamban, Malagában és Barcelonában. 1848-ban mint a francia köztársaság meghatalmazott minisztere, követ volt a madridi udvarnál. Innen Rómába küldött a pápai udvarhoz, de itteni állásától nem sokára fölmentette. Ekkor Szajd pasa egyiptomi alkirály meghívására Kairóba ment 1854-ben, s ott csakhamar a Suez-csatorna nagyszerű tervével lépett föl. A remekül szerkesztett terv annyira meghódította a közvéleményt s oly bizalmat keltett Lesseps lángesze iránt, hogy rövid két év alatt összegyűlt a terv megvalósításához kellő 200 millió frank s megalakult a csatorna-építő részvénytársaság, mely a munkát a fölmerült sokféle akadály mellett is 1859-ben megkezdte s tíz év alatt többszöri fennakadás daczára a legjobb sikerrel be is fejezte. 1869 november 17-én, az 1863-ban trónra jutott Ismail pasa elnöklése mellett volt a világraszóló nagy tengeri út megnyitása, melyen több fejedelmi vendég közt királyunk is jelen volt. Ettől fogva a suezai csatorna rendes útja a tengeri forgalomnak.

1879-ben egy másik, még nagyobb szabású csatorna-tervvel lépett föl. Át akarta vágni az Éjszaki- és Déli-Amerikát összekötő panamai földszorosot s közeli átát nyitni ez által az Atlanti-tengerből a Csöndes-oczeánba. Az óriási vállalatához óriási összegek kellettek, s Lesseps neve itt is előteremtette az első számitások szerint szükségesnek mutatkozott 600 millió

franknyi összeget, melylyel egyúttal megalapította a Panama-csatorna-építő társulatot. A munkálatok nagy készülettel megindultak; de csakhamar kiderült, hogy sokkal nagyobb természeti nehézségeket kell leküzdeni, mint a milyenekre az előleges tanulmányozások alapján számítottak; e váratlan bajok s egyszersmind a rozsd gazdalkodással járó rengeteg kiadások csakhamar kimerítették az első alapítókét, úgy, hogy újabb meg újabb részvények kibocsátása vált szükségessé. Mindössze 1300 millió frankot harácsolott össze a vállalat vezetősége. Különösen a francia polgárok voltak legnagyobb összegekig érdekelve. De a visszaélések ezt a képtelen sok pénzt is elpocsékolták, annyira, hogy a részvénytársaság végkép megbukott, mikor a nagy munka még félig is alig volt kész. A nagy bukásból rendkívül botrányos pór támadt, melynek sok előkelő államférfi is áldo-

Lesseps életé fénykorának sok kiténye érte. Tagja volt a francia akadémiának is, hová Renan vezette be. A «nagy francia» 1885-iki országos kiállításunk alkalmából hazánkban is megfordult, melynek mindig lelkes barátja volt. E látogatás alkalmával azzal viszonozta a magyar vendégszeretet, hogy ő vezette azt a francia társaságot, mely hódolata jeléül Magyarország nagy lantosának, Petőfinék a szobrát megkoszorúzta.

Kétszer nősült. Másodszor a suezai csatorna megnyitása után öt nappal 64 éves korában házassodott egy kreol származású 20 éves angol nőt, Bragard Lujza Ilona kiasszonyt vevén feleségül, ki egymásután 7 leánygyermekkel ajándékozta meg ép annyira tisztelt, mint szeretett agg férjét. Özvegyen kívül tizenegy gyermek siratja halálát. S méltán siratja annyival inkább, mert Lesseps nemcsak a közéletben, hanem mint családapa is igazi nagy ember volt.

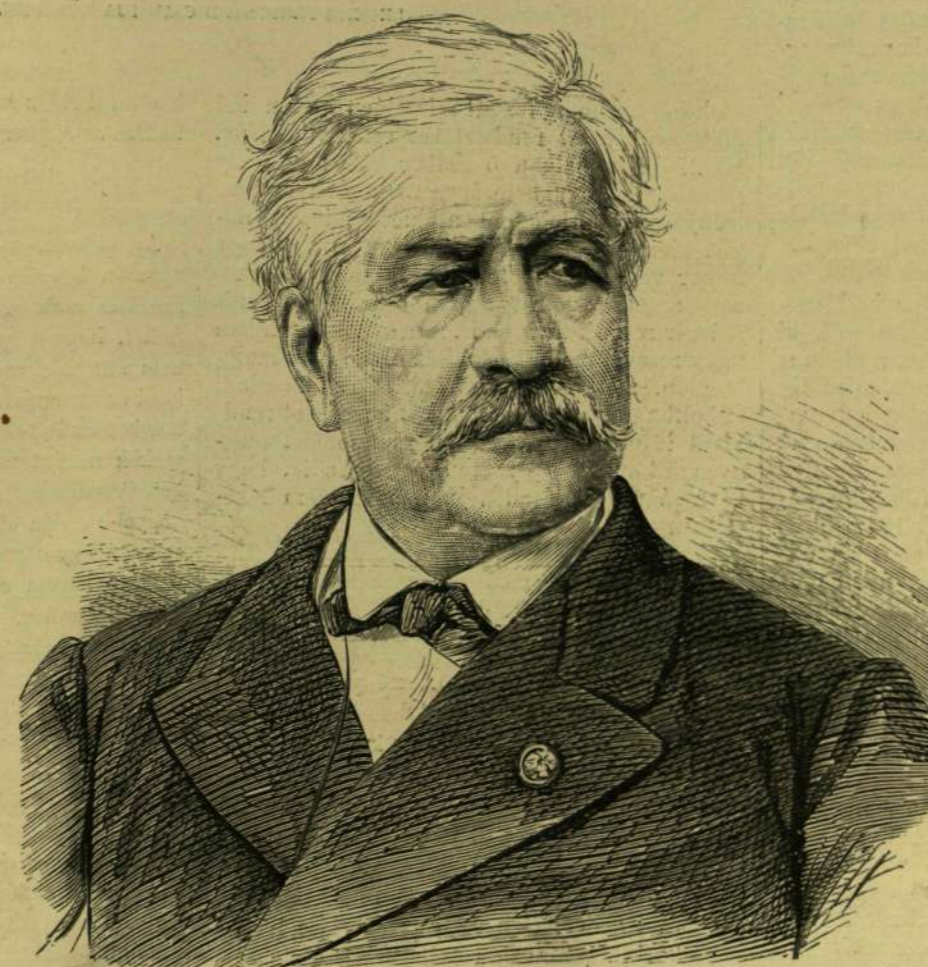
AZ OROSZ CZÁR ESKÜVŐJE.

II. Miklós czár, atyjának eltemetése után 8 nappal, november 26-án (az orosz számitás szerint nov. 14-én) esküdött örök hűséget az angol királynő unokájának, Alice hessenihercegnőnek, kiferje vallására térve, Alexandra Feodorovna nevet vett föl. Az esküvő már az elhunyt czár életében el volt határozva és sietni kellett vele, mivel az esküvő után nyomban következett az adventi nagy böjt, melynek ideje alatt az orthodox egyház szertartása szerint esküdni nem lehet; a czárnak, mint a keleti egyház fejének, illő volt ezt az egyházi szokást figyelembe részesíteni.

Az esküvő a szokott fényes és szertartásokkal ment végbe; azonban tekintettel voltak az előbbi czár halála alkalmából kihirdetett gyászra s ezért az utcákat nem díszítették fel. A lakodalmi vendégek a legelőkelőbb álami és katonai hivatalnokok, a téli palota különböző termeiben gyűltek össze. A menyasszonyövével, Szegeus nagyherceg nevével, négy pompás szürke ló által vont diszkocsiban vonult a téli palotába, hol ősi szokás szerint Anna czárnő arany ékszerreit rakta fel, pompás gyémántos koronát, brillians fülbevalókat, nyakéket, karpereceket. Ruhája ezüst brokát volt, ezüstös rózsahíműzésekkel; e felett volt a biborpiros és hermelinnel díszített császári köpeny. Uszályát külön udvari tisztviselő vitte utána.

Pontban 12 órakor 51 ágyúlövés adta tudtul az utcaikon várakozó nagy tömegnek, hogy a lakodalmi menet megindult a palotában levő templomba. A czár, ki menyasszonyát karongva vezette, testőr huszárjainak egyenruháját öltötte föl, vállra vetett prémes dalmánnyal. Előttük mentek az özvegy czárné és a dán király, utánuk a görög királyi pár s a többi fejedelmi vendégek. A templomban már vártak rájuk a miniszterek, diplomaták és más előkelőségek. A lakodalmi menet külön emelvényen foglalt helyet, hol imaszámoly is volt. A szertartást Janisev gyóntató atya kezdte meg a gyűrűváltás (obrucenje) szertartásával s aztán a jegyesek narancsvirágokkal díszített szentelt gyertyákat fogtak kezükbe, az érsék kezeit összekötötték. Erre a vőfélyként szereplő nagyhercegek, s György görög trónörökös arany koronákat tartottak a pár feje fölé s megtörtént az esküvő, majd végül az érsék hálaadó miséje, melyet újból ágyúdörgések jeleztek.

Visszatérve a palota termébe, az új pár az

LESSEPS FERDINÁND.

zatul esett. Az ősz Lesseps, noha ő rá visszaélést nem lehetett rá bizonyítani, gondatlansága miatt szintén elítélte a törvényszék őt évre, de a már akkor súlyos beteg nagy embert a kórhagy megmentette azon gyalázattól, hogy törvény elé állíttassék, s hogy a törvényszék lesújtó ítélete rajta is végrehajtsák. Azonban fia, Károly, ki szintén előkelő szerepet vitt a vállalatnál, nem kerülhetett ki e szomorú sorsot. Nem sokára ugyan visszanyerte szabadságát, de a megtörténtet már meg nem történté nem tehetette.

Az ősz Lesseps sem a maga, sem a fia elítéléséről nem igen birt tudomással. Akkor már annyira második gyermekébe süllyedt, hogy meg sem tudta volna érteni a rettenetes csapást, mely fényes nevét és halhatatlan érdemeit sújtotta. De értette és fájlalta minden gondolkozó ember annyival inkább, mert kétségtelen volt, hogy ő nem részese, hanem csak áldozata volt a szörnyű visszaéléseknek, melyekkel a pénzügyi szédelgők ezreket juttattak koldusbotra s fennakasztottak egy olyan munkát, mely az egész világnak dicsősége és büszkesége lett volna.

üdvözlőket fogadta a rokonok és más fejedelmi vendégek részéről s ezután a malachit-teremben villásreggeli volt, melyen azonban az új pár, az özevgy csárna és a csári család tagjai nem vettek részt. 2 órakor a csár nejevel diszkocsiban a Nevszki-praspekten lévő Kazán-székesegyházba ment a hálaadó istentiszteletre. A néző közönséget ez alkalommal sem katonaság, sem rendőrség nem zárta el a kocsitól, csak egy pár zsoldár, kiket a tolongásban gyakran elszakítottak a menettől. A kazáni templomban az érsek és főpapság jelenlétében csendesen imádkozott az új házaspár, megcsókolták az ott levő Madonna csodatevő képét s ezután óriási éljenzés között az eddigi szokás ellenére minden katonai kíséret nélkül visszatértek az Anicskov-palotába, hol még a nép éljenzésére egyszer az ablaknál megjelentek.

BISMARCK FELESÉGE.

Híres embereknek családtagjai is érdekelik a közönséget, s ezért bemutatjuk most Bismarck feleségének az arcképét, ki nov 27-én hunyt el. Hiszen Bismarckról el lehet mondani, hogy a jelenleg élő emberek között ő a leghiresebb. Khina belsejében, vagy a Szahara sivatagban egyiránt találtak utazók olyan emberekkel, kik soha sem látnak hírlapot, az európai nagy nemzeteknek a neveit is összezavarják, de Bismarckról tudnak valamit. Messzeföldön oly híre volt neki a köznép között, hogy a vasgyűrű hatalomnak mintaképeül őt tekintették, hasonlóan a Rothschild névhez, melyet a közönség a dúsgazdagság kifejezésének tekint.

S ennek a vasembernek a felesége igen szelid, gyöngédszívű s mindenben nőies volt, ki soha sem avatkozott be a politikába, nyilvános szereplése is sokkal szerényebb volt, mint ily magas állású nőnél megszokott dolog s hatalmas férje mégis őszintén ragaszkodott hozzá állandóan; s szava a családi körben, ha úgy kellett, erősebb volt, mint férjéé. Közel félszázadon át éltek együtt. Esküvőjük 1847 július 28-án volt s ez alatt a hosszú idő alatt az udvari pletyka is csak egyszer beszélt némi családi perpatvarról, mikor Bismarck a híres Lucca Paulina színésznővel együtt fényképezette le magát, de különben erős és állandó volt a köz tudomás, hogy családi életük boldog és teljesen zavartalan.

Bismarck neje, Puttkammer Johanna, előkelő pommeraniai nemes családból származott; nem volt kiváló szép nő, de kellemes és megnyerő külsejű s nagy műveltségű, úgy, hogy midőn Bismarck megkérte, szülei vonakodtak őt hozzá adni, nemcsak azért, mert akkor nagyon s állás tekintetében az övéknél sokkal szerényebb helyet foglalt el, hanem azért is, mert a későbbi kancellár ifjúkora tudvalevőleg meglehetősen viharos volt s nem épen kifogástalan. Hosszú ideig kellett várnia, míg a leány ragaszkodása végre megtörte a szülők ellenkezését s egybekelhetek. Szeretették megmaradt állandóan. Bismarck, ha nejétől távol volt, a legsürgősebb munka között sem feledkezett meg a levélírásról, s egy pár, épen Magyarországból kelt levele élénken tanúsítja, mennyire iparkodott még a távolból is részesíteni feleségét mindenben, mi neki örömet okozott.

Házasságukból három gyermek született, kik mind élnek: *Mária* (1848) jelenleg Rantzau grófné, *Herbert* (1849), ki egy ideig porosz miniszter volt, és *Vilmos* (1852), ki jelenleg Hannoverben mint kormányelnök működik. A szerető anya mindegyiknél képes volt a családi érzületet fölkelteni és ében tartani. Elettük mintaszerű volt s ez a benső, zavartalan boldogság bizonyos nyilatkozása abban, hogy a vas embert közönségesen nem parancsoló helyzetben képzel, hanem családja körében, karos székben ülve, a mint hosszúsáru pipát szívja s lába előtt nagy kuttyja heverész.

A hercegnő hosszú idő óta szenvedett asthma-ban, s az utóbbi években ez a betegeskedés mindinkább erősebben mutatkozott, de a szelid nőnek erős akarata legyőzte a bajt annyira, hogy még halála előtt pár nappal is többször tett sétakocsizást férjével Varzinban. Mindössze

LESSEPS FERDINÁND CSALÁDJÁ KÖRÉBEN.

Fénykép után.

csak három napig feküdt állandóan s ezen idő alatt is folyvást rendeleteket osztott ki. Nov. hó 27-én hajnalban 5 órakor halt meg s oly váratlanul, hogy betegsége mellett akkor csak leánya volt, férje ellenben aludt s mint mondják, kíméletből nem is költötték fel; úgy hogy mikor végre magától felébredt, már megérkezett a gyászszertől rögtön értesített Vilmos császár részvét-távirata is. A halottat Varzinban nagy részvét mellett temették el, de csak ideiglenesen, mert később a friedrichsruhei családi sírboltba fogják átszállítani. Bismarckot rendkívül leverte a gyászcsapás, szemlátomást meggyengült azóta s gyakran panaszkodik, hogy házasságuk félszázados jubileumát nem lehetett megérnie.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Reviczky Gyula összes költeményei. Budapest 1895. Két kötet. Midőn az Athenaeum irodalmi részvénytársulat Reviczky összes költeményeit kiadta, nemcsak kegyeletes cselekményt művelt egy korán elhunyt költő emléke iránt, hanem az irodalomnak is szolgálatot tett. Reviczky nem tartozott azok közé az apró poéták közé, kik csak a napi szükséglet számára dolgoznak, jól-rosszul, s a kiknek művei nem élnek tovább az ephemer hírlapi cikkeknek. Munkára őt valódi hivatás ösztönözte s a mostoha viszonyok dacára is, melyek nem engedték teljesen kifejlődni tehetségét, költői működését maradandó emlékek jelölik. E gyűjtemény, melyet a költő rokona és barátja Koroda Pál rendezett sajtó alá, megérdemli, hogy ne merüljön mindjárt feledésbe. Egy gazdag költői lélek kincseiből nem kevés van itt felhalmozva. Reviczky költészetének legértékesebb sajátja a gondolatbőség, a melyet contempláló és reflexiókra hajló kedélye is táplál. Érzése is erős, de inkább elfojtott, s megnyilatkozásából hiányzik az a közvetlenség s az az üde báj, mely az igazi lyrikusokat jellemzi.

Innen van, hogy szerelmi dalain nincs meg a kedély fényes zománca, inkább bizonyos fokú egyhangúság vonul át rajtuk. Nem csodálkozhatunk ezen, ha olvassuk élete történetét. Kevés ember van, ki gyöngye gyermekesétől kezdve annyira keserves megpróbáltatáson ment volna keresztül, mint ő. Ez tette őt, kétségkívül, pesszimistává s nyomta oly erősen költészetére a pesszimizmus bélyegét. De nemcsak egyénileg jogosult nála a pesszimizmus, gazdag költői tehetségével szembenből is azzá tette, — bár nem mindig, mert a kesernység, fanyarság sokszor erőt vesz költészetén, mint mikor a nemes bor megevezetesedik. De Reviczkynek nem minden hibáját róhatjuk fel pesszimizista világnézetének, jó részük bizonyára a fiatalos kiforratlanságnak tulajdonítható; mert Reviczky tehetsége folyvást fejlődött s teljes kifejlődését talán még halálakor sem érte el. Pályája csonkán maradt s való-

ban megható a haldokló költő szenvedélyes ragaszkodása az élethez:

„Meghaljak? . . . oh, ne még, ne még,
Agyam még eszmétűzben ég.”

Az olvasóra nézve nagyon érdekes volna, ha nyomon követhetné a költő fejlődését; dátumot azonban csak egyes költemények mellett látunk. Lehet, hogy a gyűjtemény sajtó alá rendezőjének nem állt módjában minden költeményét megjelölni az évszámot: de azért — nézetünk szerint — mégis rosztul tette, hogy legalább bizonyos korszakok szerint nem csoportosította a költeményeket. A gyűjtemény jelenleg tárgy szerint rendezett nagyobb ciklusokra oszlik. Az első kötetnek nem egészen egy harmadát szerelmi dalok teszik, a következő három ciklusba foglalva: *Első szerelem*, *Emma*, *Perdita*, míg a kötet nagyobb része *Változatok* cím alatt, s valóban változatos tartalommal közel másfélszáz költeményt ölel magába. A második kötet tartalma — meglegedve a ciklusok címének egyszerű fölemlítésével, — következő: *A halál előtt*, *Festett ideál*, *Epitáfumok*, *Goromba versek*, *Virágnyelven*, *Paralipomena*, *Gyermek versek*, *Törédek*, *Fordítások*. Végre a kötetet Koroda Páltól *„Epilog”* cím alatt Reviczky Gyula életének és költői működésének rövid ismertetése zárja be. A gyűjteményből mutatványul az alábbi költeményt közöljük.

Imakönyvem.

Aranykötésű imakönyvet
Hagyott rám örökül anyám,
Kis Jézus ingben, glóriában
Van a könyv első oldalán.
Sok év előtt egyik sarokba
Beirta jó anyám nevét,
Lehajtom a betűkre főmet,
Hogy fölidézzem szellemét.

Nekem úgy tetszik, hogy csak egyszer
Fehér ruhában láttam őt.
Tavasz volt ép, a kedves akác
Virágzott a ház előtt.
A lemenő nap fényugrára
Reszketett ajkán, zárt szemén.
Apám ott állt a ravatalnál
És velem együtt sirt szegény.

Hogy elmosódtak a betűk! Mily
Sárgák s kopottak e lapok.
Rég volt, midőn ez imakönyvből
Még az anyám imádkozott.
Kék selyemszállal összekötte
Van itt hajambul egy kevés.
Aranyos fürteimhez akkor
Nem illett még a szenvedés.

Irott imádság töredéke
Mellet van az anyám haja.
Emitt egy szentnek vézna képe
S egy régi, halvány Mária.
Elnézem. . . Epen így viselt meg
A sors azóta engemet.
Sokszor szeretnék sírni, hogy ha
Nem szegyélném a könnyeket.

Az Úr imádságát ütöm fel
(Kisérőm a nehéz uton.)
S vigasztalást vegyít a kínhoz
A te imád, óh Jézusom!
Imádság kell a szenvedőknek,
A kit a sors árván hagyott.
Urísten, én nem zúgolodom:
Legyen a te akaratod.

Föl nem panaszlom a világnak,
Csak szellemednek, jó anyám,
Milyen kopár volt ifjúságom,
S hogy mennyi bánat szállt reám.
Túrtem, reméltem, megalázva
Idegenek közt éltem én;
De azt a régi imakönyvet
S emléked szentül őrizem.

Költevények. Irtta Szász Gerő. Kolozsvár 1895. Negyven éves költői pályája emléke e gyűjtemény, s midőn a jeles egyházi férfiút ez alkalommal tisztelői, barátai ovációkkal halmozzák el, mi is szívesen kívánunk szerencsét a megfuttat pályához; mert kevés választott-nak adatok, hogy negyven évi irodalmi munkásság után testben, lélekben fiatalon ünnepelhesse meg (10 évet előlegezve) aranylakodalmát a muzsával. Az előttünk fekvő két kötet nem első gyűjteménye Szász Gerő költeményeinek. Már 1860-ban jelent meg egy kötet verse; 1868-ban ismét egy kötet; 1876-ban egy költői beszélye (Corday Charlotte). 1880-ban újabb költeményei láttak napvilágot s még ugyanazon évben „Rolandé” című verses tragédiája. Költeményeinek legújabb gyűjteménye azonban sem az utóbbit, sem Corday Charlotte-t nem tartalmazza. Az új gyűjtemény első kötetét 1853-tól 1868-ig terjed. Szelid, mélyző költeményekkel kezdődik, melyekben az ifjú költő részint szülőföldjét, gyermekébe emlékeit zengi, részint a természet szépeit festi. Majd a szerelem tölti el lelkét, lantján csak ennek szolgál minden húr. Később az elmélkedő költészet felé hajlik és sokat foglalkozik a lét és nemlét kérdéseivel s az emberi élet céljával. Három elbeszélő költemény zárja be az első kötetet: „A piski-i éposz” szabadságharcunknak egyik fényes epizódjáról; „A haméliei csoda” a szászok Erdélybe jutásának mondójáról s „A zetevári tragédia” egy byroni modorban írt romantikus költői beszély. A második kötet az 1869-től 1894-ig eltöltött másfél évtizedet öleli magába. Itt nagyobb számmal fordulnak elő a bölcselkedő, kontempláló költemények; de a családi élet bújja és öröme is gyakran hangolja dalra Szász Gerőt. Panaszos elégiákban siratja el korán elhunyt nejét, majd az új szerelem lángjától ittasul meg. E kötetben több hazafias költeménnyel is találkozunk, de mindvégig túlsúlyban maradnak az alanyiség zománcaival bevont elmélkedő, borongó elégiák. — Szász Gerő könnyen hangolható lyrai kedély, de kevés benne az önmérséklet s művészi öntudat; versei rhapszodisztikusok, az összhang nagy kárára. Teljesen méltányolni tudjuk, hogy egy költő, ki lelki életének 40 éves történetét látja összegyűjtött költeményeiben, szeretettel ragaszkodik minden egyes darabhoz, mert egy-egy emlék fűződik valamennyihez; de az olvasóközönségre való tekintettel Szász Gerő mégis jobban tette volna, ha gyűjteményét szigorúbban megrostálja s a gyengébb darabokat kihagyja. A két első kötetre terjedő gyűjtemény kiállítása igen csinos. Ára 2 forint. Mutatványul álljon itt a következő költemény:

Őszi szellő.

Őszi szellő mint ha sírna,
Őszi napfény száll a sírnak:
Lenn a sírban pihen szépen,
A mi szép volt völgyön, bérzen.

A természet zokog, jajgat,
Érzi azt a nagy fájdalmat,
Mely iszonyun való, igaz,
Oh, mert rá nincs gyógyszer, vigasz.

Rózsabokor könyve csordul:
„Mi lett az én illatomból?”
Zokognak az erdők, bérzek:
„Hová lett a madárfészek?”
Patak vize bús hangot ad:
„Hova tették forrásomat?”
Szomorúfű így kesereg:
„Ide hagytak a levelek!”

A felhő sem hoz már vihart:
„Ki vette el villámim?”
S bújja felhat az egek:
Csöndes eső permetezik.

Erdőn, bérzen, rónaságon
Halottas ágy, csöndes álom,
S gyászban földi, égi tájak:
Mint ha engem siratnának!

BISMARCK HERCEGNÉJE.

Argirus. Tündérmese négy énekben. Irtta Jakab Ödön. Budapest 1895. A minden akadályon diadalmaszkodó szerelem bűbájos regéjét, mely már 60-nyaink szívét is megdobogtatta, s melyből utóbb Vörösmarty szötte egyik örökszép alkotását, „Csongor és Tündé”-t, — most az újabb költői nemzedék egyik jeles tagja öltöztette új ruhába. A jellegében maga mondja:

„A mi szép a múltban, a jelenben is szép,
Csak ha fakul: meg kell újítani ismét.”

Gergei Albert Argirusa kétségkívül megfakult, de Vörösmarty Csongorja, a melynek szin pompájával talán egyetlen magyar mű sem vetekszik, sohasem fog megfakulni. Vörösmarty ugyan színműnek dolgozta fel Argirus királyi és Tündér Ilona történetét; de azért mégis nagy bátorság kellett e tárgyhoz — bár más költői műfajban — újabb feldolgozásához. A legilletékesebb fórum, a magyar tudományos Akadémia igazolta Jakab Ödön merész vállalkozását: a 100 aranyos Nádasy-díjat, melylyel közel négy évtized alatt csak négy munkát koszorú-

zott (Aranytől: Buda halálát, Szász Károlytól: Trenchéni Csákót, Álmost és Salamont), nagy elismeréssel ítélte oda Jakab Ödön költői elbeszélésének. „A X. számú pályamű — mondja az akadémiai bíráló — elejétől végig megmarad a mese fonálán, megtartja egyszerűségét, hangja naivságot; nyelvé és leírásait költőibbekké emeli s a jellegé által ígért megújítást sikerrel hajtja végre. A Gergei meséjét egészben véve nem vetkőzteti ki eredeti szerkezetéből s bár részleteiben gazdagítja, nem festi ki oly cifraan, hogy a mű természetével s tartalmával ellentétbe jöjjön. Elbeszélése egyszerű, tömör; ha nem mondható is oly népiesnek, mint Petőfi *János vitéze*, de költői hangja, nyelve egyénisége, a részletekben szerencsés leleménye, bíráló egyező véleménye szerint e művet nemcsak dícséretre méltóvá, de költői irodalmunk valódi nyereségévé teszik.” A hazai közönség részéről bizonyára érdekelte a költői elbeszélés, Goró Lajos számos illusztrációival csinos kötetben jelent meg a karácsonyi könyvpiacon számára. Ára fűzve 3 frt, aranyozott kötésben 5 frt.

A Budapesti Szemle decemberi füzete e nagyrédekű vállalat 80-ik kötetét fejezi be.

Hegedűs István foglalkozik első cikkekben Janus Pannoniussal, méltatva költői működését. Ezt követi: „Ujabb nyelvtudományi módszerek”, *Setálla* Emil után finn-ből f. Szilasi M. Folytatolagos és befejező részeket kapunk „Az 48—49-iki szerb fölkelésről”, melyet *Thim J.* a szláv források felhasználásával írt meg; „Petőfi és némely külföldi költők”, *Imre Sándor* tanulmányából, ki ez utolsó fejezetben az olasz Leopardi és Petőfi közti rokon vonásokat emeli ki. *Alarcón Péter* szép spanyol regénye „A botróny” is véget ér e füzetben. A költemények közt *Béry Gyulától* két szonett talált helyet „Velencei emlékek” cím alatt és *Radó Antaltól* Firduszi nagy eposzából „A Sahnámó”-ból egy hosszabb részlet. A könyvismertetések Benedek Elek „Magyar mese- és mondávilágával” és Hampel József „A régbeli középkor emlékei Magyarországon” című művével foglalkoznak, az utóbbit Téglás Gábor ismertetvén. A Budapesti Szemle előfizetési ára egész évre 12 frt, félévre 6 frt.

Tompa Mihály összes költeményeinek új és illusztrált kiadásából Méhner Vilmos a 19—25-ik füzeteket bocsátja közre s ezzel be is van fejezve a költemények kiadása. Egy füzete ára 40 kr, az egész mű 10 frt. Diszkótésben pedig 16 frt-ért rendelhető meg.

Derű, elbeszélések Szabóné-Nogáll Jankától. Kiadja Singer és Wolfner könyvkereskedése. Húsz rövidebb elbeszélés és három mese van a szép kiállítású kötetben. Szabóné-Nogáll Janka női íróink legjobbjai közül való. Könnyűséggel, kellemesen beszél el és érti a rövid, tömört előadást modort. Egyszerű tárgyakat dolgoz föl, de elevenen, sok megfigyeléssel, és jól színeve. Inkább szereti a gúnyrosszát, mint az érzélgősséget, s azt is megemlítheti jó tulajdonai közt, hogy nem pongyola, mint általában a női írók szoktak lenni, formásan kezelvén a nyelvet. A kötetet bízalommal veheti kezébe az olvasó. Ára 1 frt 50 kr.

Képes gyermekkönyvek. Az Athenaeum kiadásában a karácsonyfa számára megjelent könyvek közt diszességekben első a *„Csodaszép mesék”*, szerkesztette Benedek Elek, ki a meseirodalomnak oly szorgalmas, buzgó művelője. Ezuttal azonban a magyar mesék mellett francia és német válogatott meséket is közöl. A nagy negyedréte alakú könyv finom velin papírra van nyomva, s 60 oldalra terjed, kétszer hasábozott nyomtatással. Tizenkét színes kép adja meg a könyv díszét. Ára 5 frt. A többi képes könyvek: *Az új kócosz Pety*, kinek rendtelenségeit, viszontagságait *Kozma Andor* éneklí meg patgató versekben. Ugyancsak *Kozma* írt rigmusokat a többi könyvekhez: *Gyermekálmok*, (milyene-

II. MIKLÓS CSÁR MENYEGZŐJE. — Az új pár az esküvő után elhagyja a templomot.

dramának baja is maradt első formája, mely a színmű alakjait nem engedni drámailag fejlődni, s az események is az elbeszélés kényelmesebb medrében maradnak. Párisban közepes hatása volt a darabnak és nálunk sem érte jobb sors. Szép és hatásos jeleneteit s kivált a harmadik felvonást azonban szívesen méltányolta a közönség.

A darab meséjét Daudet «Halhatatlan» című regényéből ismerheti a közönség. Astier Pál a hőse, ő folytat küzdelmet a létért, az emelkedésért, a boldogulásért, s erre nézve semmit sem válogat az eszközökben. Astier közönséges stréber, s Darwin ismert elvét: küzdelem a létért, abban az értelemben alkalmazza rá, hogy a hatalmasabb elnyomja a gyengébbet. Mint szegény építész ismerte meg a már ötven éves Mária Antonia hercegnőt, ki-nek palotáját javította. Az idős és dúsgazdag hölgy szerelmessé tette magát is felszámolt. Hamar elkölti vagyonát, most már szeretne elválni és másik dúsgazdag feleséghez jutni, a kit egy bankár leányában, Eszterben, ki is szemel magának. De a hercegnő nem akar válni, Astier tehát, hogy válásra bírja, szeretőt tart. Elcsábít egy fiatal, ártatlan leányt. Lydiét. Azt reméli, hogy a felesége miatt való elkeseredésében a válásba beleegyeznek. Am családok. Mária Antonia ismeri a terveit s azért sem akar válni. Ekkor Astier a méregtől sem riad vissza. Azzal a méreggel akarja megölni, a mivel az áldozatul tett, megölelt szegény kis Lydie mérgezte meg magát. Mária Antonia azonban gyanakodik, leleskedi s mikor Astier a méregpothar nyújtja neki: lerántja arczáról a leplet. De egyúttal meg is bocsát neki és távozik. Astier végül, mikor immár hatodsor huzak föl a függőnyt, Lydie apja agyonlöv. A mű részeit az előadás érvényesítette. Két főszerepe: a hercegnő és Astier *Jászai Mari* asszony és *Nadaj* kezében jeles alkottak, kivált a hercegnőé, kibe *Jászai Mari* kintő tragikái erőfőntőt. Rokonszenves és kellemes a *Török Irma* k. a Lidije, s a harmadik felvonásában, zajosan meg is tapsolták. A többi szereplők *Ujházy, Helvey Laura, Csillag Teréz, Horváth, Császár, Gyenes, Lánosz Ilka*, szintén előmozdították az előadás hatását.

A Nemzeti Szalon új kiállítása. A Nemzeti Szalon műkiállításának első sorozatát e hónap 7-én bezárták. A hat hét alatt, a míg a kiállítás nyitva volt, 3000-nél több látogató fordult meg benne s harminczhárom műtárgyat adtak el, a mi tekintettel az egyesület fiatal voltára, tiszteletreméltó eredmény. Az új kiállítást e hónap 14-ikén délelőtt 9 órakor nyitották meg. Az egyesület a kiállítás berendezése alkalmával különös tekintettel volt a karácsonyi ünnepekre. Számos jeles művész küldött képeket és szobrokat az újabb kiállításra, a melyen a közönség érdemes műdarabokat mérsekkelt áron vásárolhat. A kiállítást délelőtt 9 órától este 9 óráig lehet megtekinteni husz krajczár belépődj mellett.

KÖZINTÉZETEK ÉS EGYLETEK.

A magyar tud. akadémia deczember 3-iki ülésén *Zichy* Antal elnökölt, s két felolvasás volt napirenden.

Csengeri János, a buzgó műfordító, lefordította *Propertius*nak, a híres római lyrikus költőnek összes verseit, s ezekből többet bemutatott. A fordítások tetszettek. *Vadnay* Károly, pedig «A forradalom költségeiről» érkezett. Előre bocsátja, hogy forradalmaknak, mielőtt erőre kapnak, voltaképp nincs szükségök saját irott költsétre, mert magok is az elragadtatás költségeitől vannak áthelve. Akkor nem írják, hanem csinálják a hősköltövényeket, a vitézség romantikáját s a bukások tragédiáit, melyeket később nyugodt idők történetírói és költői dolgoznak fel. Nem is maradt több nevezetes költő terméke 1848—49-nek, mint Petőfi dithyrambjai, *Sárossy* «Arany trombitája», *Szigligeti* «Rákóczi fogsága» és *Kossuth* és *Szemeré* több nagyobb szónoklata. Nem volt igazi esztendő. A Rákóczi indulót nem lehetett énekelni. Petőfi «Talpra magyar»-ját pedig *Egressy Béni* hevenyében megdallamosította, de ez nem válhatott a felhevülés énekévé. A műköltés termése sem állott arányban a költők képességével. A tettek mezejére léptek, mint honvédek, képviselők, politikai szerkesztők. Regényt e korban egyáltalán nem találtak. Jellemző azután felolvasása *folymán Bajza, Czuczor, Arany, Erdélyi, Sárossy* és legterjedelmesebben *Petőfi* akkori poétai működését. Ez utóbbi vált a forradalom látványos, megtestesülésévé. A dolgozat többi része ez időszaki sajtójával foglalkozik.

A decz. 10-iki ülésen *Pulsky* Ferenc elnökölt, s két szélfogó értekezést tartottak.

Ráth Zoltán levelező tag «Nemzetgazdaság és etika» című dolgozatával foglalta el helyét, s ebben az etika és közgazdaság kapcsolatát fejtegette. A nemzet java: ez a társadalmi etika vezérelve, a melyet akkor követünk, ha a nemzet erősítésére, az összesség javának előmozdítására törekszünk. Nálunk erősíteni kell az államhatalmat, mert csak az tudja hathatósan előmozdítani a nem-

zet érdekeit. *Fayer* László az otthon, a családi tűzhely büntetőjogi védelméről olvasott fel szakmányi tanulmányt. A magyar jog erősen védő az otthon, ügyszőlővel szentíti avatja a házi tűzhelyt: abba büntetlenül nem tolakodhatnak sepi. A nagyszámú hallgatóság tetszéssel fogadta mind a két szélfogólót.

A *Petőfi-társaság* nov. 9-iki felolvasó ülésén *Szana* Tamás titkár bejelentette, hogy *Ács* Károly alapító tag végrendeletében 2000 forint hagyományozott a társaságnak. Ezután *Pósa* Lajos olvasott föl «A világszép» Nádszal kisasszony» című verses elbeszéléséből egy részletet, *Hercegz* Ferenc «Az asszony barátja» című művét, a melyben a hercegz az asszony utolsó tárgya *Jakab* Odóntól «Abrahám úr naplójából» című rajz volt. A felolvasások után zárt ülés következett s azon megállapították a január 6-iki nagygyűlés programját s a társaság táviratilag üdvözölte *Szász* Gerőt, írói működése negyven éves jubileumán, melyet Kolozsvárott ép akkor ünnepelték meg.

Az erdélyi irodalmi társaság ünnepélye. E hó 9-ikén szép ünnepélyt rendeztek Kolozsvárt *Szász* Gerő tiszteletére ki negyven év óta működik mint költő mint református lelkes és hűszónok is tiszteltnek örvend. Az erdélyi irodalmi társaság rendezte az ünnepélyt az ő elnökének tiszteletére, s a városház terme szorongásig megtelt előkelő közönséggel. *Kun* Géza gróf elnök beszédével nyílt meg az ünnepély; meleg szavak kíséretében aranytollat adott át *Szász* Gerőnek, kinek érdemeit ezután *Széchy* Károly egyetemi tanár méltányolta; majd *Szabolcska* Mihály olvasta fel lendületes ódáját, a melyet *Hegedüs* István alkalmi költeménye követte. Végül *E. Kovács* Gyula szavalta el *Szász* Gerőnek egyik hazafias költeményét. A közönség zajos ováció között ért véget az ünnepély, a mely után svájc terítők bankett következett. A város előkelőségei mind részt vettek az ünnepélyes banketten. Számos üdvözlő levél és távirat érkezett.

MI UJSÁG?

* A hétről. erről a most elmúlt hétről, sokat fognak írni még késő időkben is. Deczember 10-ike óta országos a szabadelvűség győzelmét ünneplik. Az egyházpolitikai törvényjavaslatok szentesítésének híre az ország sok városában kivilágítottak, fáklyameneteket tartottak, és lakomákban ünnepelték a hosszas küzdelmek győzelmét, mely még nem teljes ugyan. — hisz két törvényjavaslat sorsa van még a főrendiház kezében, — de a legfontosabb, a polgári házasság ki van víva. Sajátságos jelenség, hogy a királyi kabinet-irodába ezrelvél érkeznek Magyarországból a táviratok, hódolatjeljes köszönetet mondva az alkotmányos királynak, ki a nagy jelentőségű reformokat szentesítette. A képviselőházban is megvan a győzelem önérdete, de a nyugalmat hiányzik. A politika szeszélyes szokott lenni, kiszámíthatatlanok utjai, s a kik járják, sokszor olyankor állnak fel, mikor népek ünneplik.

A mostani korszakos események emberei is, meg lehet, hogy diadalukkal szajkálják meg pályájukat, s félreállanak. A képviselőház viharosan éljenze *Wekerle* miniszterelnököt, mikor e hó 10-ikén bejelentette az egyházpolitikai törvények szentesítését. Másnap pedig, az ideiglenes költségvetés megajánlásával együtt a bizalmat is kifejezte. Hogy erre szükség volt, s hogy ezt oly nagy többséggel, 115 szavattal fejezte ki, s még az ellenzék egy része is visszavonult, hogy az ő szavazata ne kisebbítse a nagy többséget: ez eléggé mutatja, mennyire távol esik a képviselőház attól a kellemetlen valamtól, mely a politikai levegőt oly fojtottá teszi. Az egyetemi ifjuság, a fővárosi polgárság is hozzácsatlakozott a bizalom nyilvánításához e hó 13-ikán este, mikor másfélezer fáklyával vonult egy éljenző nagy sokaság a szabadelvűpárt tanácskozó helyisége elé, a lánzhid-térre. A merre elvonultak, a házak ablakait is kivilágították. A fáklyamenetet a *Lloyd*-épületnek oszlopos esernőjében a képviselők fogadták. *Martos* Ferenc, az egyetemi kör elnöke volt az ifjuság szónoka, a hálát tolmácsolva a férfiak iránt, kik megszerezték a vívmányokat, és kérve, hogy juttassák el a trón számolyához az igaz hála és öröm nyilvánítását. Köröskörül *Éczery* ajkáról hangzott: «Éljen a király!» Aztán *B. Podnanczyk* Frigyes, a szabadelvűpárt elnöke válaszolt, minden szabadelvű polgár nevében mondva köszönetet a király iránti hódolat és nyilvánításáért. Ha valamikor, úgy bizonyára a jelen pillanat az, hogy Magyarország apostoli királyának egy akarattal és

szivdobbanással kiáltunk: «soká éljen dicsőségesen uralkodó királyunk!» Erre újra fölhangozott a lelkes éljenzés. A tömeg még *Wekerle*-t is látni akarta, de nem volt jelen. A sokaság tehát szétszórult, folytonos éljenzés közt, a legnagyobb rendben.

Károly Lajos főherczeg tapolcsányi kastélya. *Károly* Lajos főherczeg az utóbbi időben gyakrabban keresi fel családjával együtt a kis-tapolcsányi kastélyt. A kastély azonban a főherczegi család kényelmi igényeinek nem igen felel meg s azért a főherczeg, a kastélyt modern stílusban átalakíttatta. Az építési munkálatok vezetésével a főherczeg *Fiedek* bécsi építését bízza, meg ki már el is utazott Kis-Tapolcsányba.

Stefánia főherczegasszony rajzi. Ó fensége *Stefánia* özvegy trónörökösne újból küldött a védnöksége alatt megjelenő «*Osztrák-magyar monarchia írásban és képmén*» című népművelési és tájleírasi munka számára kétszázötven, szépen megrajzolt tájképet, a mi magyarországi szerkesztőjéhez, *Jókai* Mórhoz, s egyúttal a szerkesztő kifejezett óhajta folytán, megengedte, hogy e rajzait erélye-gyűjteménye részére megtarthatja. Mind két tájkép *Pozsony* város és vár leírását illusztrálja. Ó fensége pozsonyi időzése alatt körülbelül egy ötven vázlatot készített, s a régi koronázó város dómtemplomát, vármegyéit és környékét ábrázolja. A legtöbb vázlat *Mária Terézia* várának romjait örökíti meg, s különösen érdekes az a rajz, a melyen a királyó egykori szobának ablakai látszanak, a mint benőtte a sziklai fű és moha.

Ottó főherczeg keleti utazása. *Károly* Lajos főherczeg másodszült fia, *Ottó* főherczeg, ki az utóbbi időkben gyöngéledett, orvosainak tanácsára Egyiptomban tölti a telet. E hó 14-én utazott el Bécsből.

A milleniumi emlékek. A honfoglalás évezredes fordulójának megünneplése tárgyában kiküldött országos bizottságnak a milleniumi emlékre vonatkozó miniszterelnöki előterjesztés megvizsgálására alakított albizottsága, *Szell* Kálmán elnöke alatt tartott ülésen behatón tanácskozott a *Zala* szobrász és *Schikedian* építész által közösen készített emlékterv fölött s azt a milleniumi emlékek mellé talála. Egyes részletekre azonban észrevételeket tettek. Tekintettel a tervezett sikeres voltára s az idő rövidségére, valamint arra is, hogy arra hivatott művészeink a millenium folytán ugy is tulajdonos igénybe lesznek véve, mellőzendők talála az albizottság, hogy a miniszterelnök szólítására az idő előterjesztés tételére az iránt, hogy a milleniumi emlékek Szent-István szobra a budai vár valamely alkalmas pontján felállításának.

Megemlíti itt, hogy az ország képművészeti társulat legutóbbi választmányi ülése elfogadta a *Kétszázötven év* igazgatási szerkesztett emlékiratot, melyet a kormányhoz terjesztenek föl, s mely felszólal, hogy az építőművészet képművészeti muzeuma és milleniumi emlékre vonatkozó tervre a miniszterelnök egy hivattott művész-telület bírálatát sem hallgassa meg.

A *Terézianum* magyar kormánybiztosa. A király *Czirák* Béla gróf közös külügyminiszteriumi osztályfőnököt a bécsi *Mária-Terézia* akadémiára magyar kormánybiztosává nevezte ki.

Roskovics Ignác tiszteletére. *Roskovics* Ignác, a jeles művész, befejezte a jászvárosi templom falkepeinek festését. Évek óta dolgozott rajta, s most, mikor az alkotások egész sorozatával elkészült, művész-társai és barátai ünnepélyt és lakomát rendeztek tiszteletére a «Nemzeti Szalonban». Deczember 4-én ment vége a családi és barátságos szép ünnep, melyen a művész- és iróvilág számos kiváló tagja volt jelen. A társaság a nagy teremben gyűlt össze s *Vastagh* György, a Szalon elnöke a szeretet meleg hangján mondott beszéddel nyújtotta át a művészeknek a Szalon és a jó barátok ajándékait, bábékoszorút, egy művészi kivitelű festő-paletta, rajta ezüst cseréggel és ezüst szalaggal, melyen az ajándékozók nevei vannak felírva, azonkívül egy díszkormányt, melyet az összes jelen voltak aláírtak. Azután *Endrődi* Sándor az egyik alelnök mondott beszédet, melynek vége így hangzik:

«*Haladj* küzdelmes pályádon bizalommal és reménnyel, s álmokat úzve, ideálokat keresve, találd meg mentől jobban — magadat. Híresd tovább is, szímben, gondolatban a művészet hódító hatalmát; emeld fel és nemesítsd meg a köznapit lelkeket teremtő szellemed malasztjával; bontsd ki mentől méreztében nagy tehetséged szárnyait és törj keresztül templomaid festett égén a legfénylőbb tetőkig: a magyar kultúra dicsőségének tisztá magasság!»

A jeles művész a következő vécserőn is folyton talákozott pályatársai nagybecsülésével, barátságos tréfáival.

Feszty nagy körképe. A «Magyarok bejövetele» folytonos érdeklődés tárgyán. Az igazgatóság a télire kelő futásról is gondoskodott, óriás kályhát állíttatván a helyiség alsó részébe. Az emlékkönyv, melybe a látogatók jegyzik a neveket, már is a becses kézirati gyűjtemény közé tartozik, melyben fejedelmek, főherczegek, a közélet nevezetességeinek név-aláírásai olvashatók. Legújabbban *Gyarmathy* Zsigmondné, az ismert írónő írta be nevét az emlékkönyvbe, megjegyezvén, hogy a körkép a fejedelmesszony fogatának a jármá-kalotaszgi varrtassá motívumaihoz hasonló czífraszókkal ékes.

A Szent-István-Társulat kiadványainak mai számunkhoz mellékelt jegyzékéből külön is fölemlítjük *Dupanloup* «*Jézus* Krisztus»-nak *Russek* F. által eszközölt kiadását, mely díszmű; *Wisemann* «*Fabiol*»-ja is kiváló figyelemre méltó, továbbá *Torquato* Tássó. «*Megszabadított Jeruzsálem*»-je *János* Gusztáv fordításában, a melyek szintén díszművek. Az «*Officium Divinum*» a legteljesebb imakönyv katolikus magyar közönségünk részére. A *Karácsonyi Képes* könyv és *Szeburg* «*Egyiptomi Jozsef*»-je pedig ifjusági díszművek.

Minden hölgy részére kivétel nélkül nagy érdeklődés minden farsággal nélkül sok pénz megtakarítani, és p. partizánok beszerzése által *beszi* udvarok, u. m. ruhásszettek, szelvények, barcbetűk, függönyök, szőnyegek, vaszonok, de különösen szőcsárkák, melyek nagy csodítmányok és partikból származnak s most en bloc partizánok lesznek eladva a *Herz* Mór féle nagy partizán helyiségekben, *Buda-pest*, *Deák* utca 7—9 sz. a. Bővebbet a mai hirdetés.

HALÁLOZÁSOK.

Baró *SIMONYI* *Lajos*, a főrendiház tagja, volt közmunka- és kereskedelmi miniszter, meghalt e hó 12-ikén, *Budapestben*, hosszas betegeskedés után. Már másfél évvel ezelőtt, mikor tárgyjait letette, csak keveset szerepelt a nyilvános életben, az utóbbi években pedig folyton betegeskedett. A hatvanas évektől kezdve három évtizeden át előkelő szerepet vitt a politikában, kivált a *Tisza* Kálmán és *Glyezy* Kálmán vezérére alatt által balközép idejében. Ennek a pártnak egyik vezetője volt. 1824-ben született s egyetlen fia volt a híres *Simonyi* őbsternek, a legvitézebb magyar huszárnak, ki prédikátummal a *vitézvári* szép nevet kapta. Jogi tanulmányait elvégezvén, 1847-ben lépett a politikai pályára, mint *Arad* megye küldötte a pozsonyi országgyűlésen, 1848-ban pedig képviselőnek választották, de nem sokára *Görgei* seregéből lépett, s a vezérkar tagja lett. Ezért hosszabb várfogságot szenvedett *Temesvárt*, majd *Vadászra*, aradmegyei birtokaira vonult a jobb időkig. 1861-ben újra tagja lett a képviselőháznak s már akkor az ellenzékhez, a határozati pártához tartozott, s mikor a balközép megalakult, ahhoz csatlakozott. Az 1875-iki fúzió után alakult kormányban az ipar- és kereskedelmi tárczát vállalta el, s maga mellé a sokoldalú képzettségű, szintén ellenzékhez tartozott *Horn* Edét vette államtitkárnak. Az ő minisztersége alatt hozták meg a kereskedelmi törvényeket. 1878-ban azonban a vámszakszakszabályok, a bank-egyeség tárgyalásakor fölmerült nézetkülönbségek következtében letette tárczáját és ismét az ellenzék sorába állt. Nem sokára azonban visszavonult a politikai sormpók közül, s csak néha jelent meg a főrendiházban. Halálával kihal a *baró* *Simonyi*-család férfi ágá. Temetése e hó 14-ikén történt meg *Budapestben*, s holttestét innen *Vadászra* szállították.

VERESS *FERENCZ*, 1848—49-iki honvédtüzér-őrmester és földbírtokos, meghalt *Középfalván*, 65-ik évében. Testvére volt néhai *Veress* *Sándornak*, a magyar emigráció egyik derék tagjának, ki becses munkát írt az emigráció történelméről. Később testvérel együtt *Romániában* telepedtek le, s az ottani magyarországi érdekekben hathatósan működtek. Mindketten nagybecsűlő dolgozóitársai voltak lapunknak. *Veress* *Ferencz* «*Feriz*» név alatt kereste föl lapunkat, leginkább *Romániáról* szóló közleményeivel, melyben az ottani életet a népet és a keleti állapotokat éles ítélettel, jellemzően rajzolta. A derült kedélyű, ismeretek gazdagságával és eleven tollal írt dolgozatokat örömet és oklással olvasni mindenki. Később a honvagy erőit vért rajta, hazatért és *Közép-Szolnok* megyében telepedett le. *Halálát* özvegye és nagyszámu család gyászolja; közöttük három leánya, s azoknak férjei: *Győrffy* *Albert* ref. lelkész, *Khólen* *Vilmos*, *Almay* *Ferencz*.

Legjobb és leghirvevesebb pipere hölgypor: a

VELOUTINE

Kitalálta: Elzapor

CH. FAY, ILLATSZERÉSZ, PARIS — 9, rue de la Paix, 9 — PARIS.

Magyarok bejövetele

Magyarok bejövetele

Magyarok bejövetele

Takáts Lajos

fűszer-, bor- és csemege-kereskedő.

Budapest, Kossuth Lajos-utca 19. sz.

Tisztelettel tudatja, hogy

LITKE L., cs. és kir. udvari szállító, pezsgőborainak raktárát (mi előzőleg Kossuth Lajos-utca 11. sz. a. létezett) átvette, és ezen elismert elsőrangú pezsgőborait teljesen a Litke L. cég árai szerint árusítja.

— Bankettek stb. nagyobb ren felénel kedvezmény. —

Fontos hölgyeknek!

Van szerencsém a t. hölgyvilág szives tudomására hozni, miszerint kizárólagosan csak szakavatott női kiszolgálattal be rendezett hölgy-termet Budapest, Főherceg Sándor-utca 12. I. em., alá helyeztem át.

Készítenek pontos méretre szerint: Haskötők, köldök- és minden egyéb sérvekötők. — Ujdonság! Hasartató fűző: vándor-vese, köldök- és hasserv ellen. Kiegyenlítősek a test ép formázására, szél nélküli. Orthopédiai fűzők stb.

Ugyanitt nagy raktárt tartok: Görcsér elleni gummi harisnyák, — valódi francia gummi ruhák, — fecskendők- és irritátorokból, valamint a tetegpótlásához szükséges összes tárgyakról.

— Kiváló pontos kiszolgálás! — Mérsékelt árak! — Kiváló tisztelettel

KELETI J. cs. és kir. szab. kötszerész.

Főüzlet: Budapest, Koronaherceg-utca 17. Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Háziasszonyok figyelmébe!

5944 A kiselejtezendő

abrosz, asztalkendő, törülköző, törülörüha és kávéskészleteket csak rövid időn át árusítjuk el rendkívül mérsékelt árakon.

Kunz József és Társa

cs. és kir. udvari szállítók

Budapest, V., Deák-tér.

Nem a reklámnak, hanem a sok ezer ember általi személyes továbbajánlásnak, — a kik a

Richter-féle Tinct. capsicif comp. -t (Horgony-Pain-Expeller)

az utolsó 25 évben jó sikerrel használták, — köszönheti ezen igazán biztos hatású háziasszonyok elismerését és általános kedveltségét. Ki a Tinct. capsicif comp. -t (Horgony-Pain-Expeller) készítményét, szívesen (tagozatosság), keresztesontfajánál, fel- és fogfájásnál, csipfájásnál, fájdalomcsillapító beőrzés- lésként alkalmazta, abból egy üveget mindig készletben fog tartani, hogy azt meghűléseknél is, mint leve- zőt, elhárító szerek alkalmazhassa. Ezen rég jónak bizonyult háziasszonyok ára igen olcsó, tudniillik 40 kr., 70 kr. és 1 lit. 20 kr. üvegenként. — Kapható a gyógyszertárakban; Budapestben **Török József** gyógyszerésznél. — Csak a „Horgony-vegyjegyvel” ellátott üvegek elfogadandók. — Richter-féle gyár Rudolstadtban, Thüring.

Hasznos karácsonyi ajándék

fűk és leányok, valamint a rajzolásnak minden barátja számára.

Dikopter Schwarz és Eppers szabadék.

Elő, igazán használható rajz-készülék.

Lehetővé teszi a kének minden, nem talán elcsúsztat, alk vagy gémből rajz- lésben, a kép világos láthatóság mellett, a rajzban teljesen gyakorlatlannak, s t gyorsnak is, a szabad két rajzolat, amelynek felvétel, elmozdítás, fűzők, miniatűr, monogramok, plasztikai tárgyak, virágok, épületek, tájképek után; külön- böz: magyarázat és pontos távlat szerint, egy szóró, kényelmes, üveglap- case nélkül, esztétikus kör- ekező által.

Ára o. é. frt 5.50.

— Képes tervezet ingyen. —

Szállítja utánvét- melletti a szabadék tulajdonosa: **Schwarz Rudolf,** technikai és gép-üzlet, Bécs, III., Reissnerstrasse 41.

MATTONI-FÉLE

GISSHÜBLER

SÁVANYU-KÚT

SALGÓ-TARJÁNI KŐSZÉNBÁNYA- részvény-társulat.

A t. cz. részvényeseket az 1894. évi december 29-én délelőtti fél 11 órakor iro- dánkban (V., József-tér 14. sz., I. emelet) tartandó

RENDKIVÜLI KÖZGYÜLÉSRE

tisztelettel meghívjuk.

Napirend:

1. Indítvány a brassói bánya- és kohó-részvény-egylet kőszénbányáinak megvétele iránt.
2. Indítvány 6400 darab új részvény kibocsátása és az alapítókének 3.200.000 frtra való fölemelése iránt.
3. Indítvány az alapszabályok módosítása iránt.

Felkéretnek a t. cz. részvényesek, hogy részvényeiket bezárólag j. hó 21-iki este 6 óráig, vagy a társulat központi pénztáránál, Budapestben (V., József-tér 14. sz.), vagy a k. k. priv. allg. oesterr. Boden-Credit-Anstalt-nál Bécsben elismervény mellett letenni és az azokra szóló szavazati-jegyeket a társulat központi irodájában Budapestben átvenni sziveskedjenek. A közgyűlésbe való bemenetkor a letétből szóló elismervény felmutatandó.

Az alapszabályok 19. §-a értelmében 25 részvény egy szavazatra jogosít. Minden rész- vényes csak tíz saját és tíz meghatalmazással átett szavazattal birhat.

Budapestben, 1894. december hó 3-án.

AZ IGAZGATÓSÁG.

(Utányomat nem díjaztatik.)

KWIZDA F. JÁNOS.

Elő és legrégibb telep Ausztriában, állatgyógy- készítményekre nézve. Alapítási év 1853.

Kwizda-féle üdítő nedv, cs. kir. szabadalm. mosóvíz, lovak számára. Egy palackkal frt 1.40 o. é.

Kwizda-féle korneburgi marha-táppor lovak, szarvasmarha és juhok számára. 1/2 dobozzal 70 kr., 1/2 dobozzal 35 kr.

Kwizda-féle erőtakarmany lovak és szarvasmarhának. 1 doboz a 5 étadaggal 30 kr. 1/2 ládiká a 50 " frt 3.— 1/4 " a 100 " frt 6.—

Kwizda-féle pata-ragasz, mesterséges pata-szár. 1 rúd 80 kr.

Kwizda-féle patakenőcs érdes és törékeny pa- tákra. 1 szelence a 400 gr. frt 1.25.

Kwizda-féle kresolin- kenőcs patafentartó szer. 1 szelence a 4 kilo frt 1.10.

Kwizda-féle nyereg- szappan, a nyereg és szíjazat tisztítása- és fontartására. 1 szelence 1 frt o. é.

Tessék a fennebbi **védjegye** egyelni s mindig határozottan **Kwizda-féle** készítménye- ket kéri.

Kerületi gyógyszerész Korneburgban, Bécs mellett. Magyarországi főraktár: **Török József** gysz., Budapest, király-u. 12.

Valódi minőségben csak a fön- nebbi **védjeggyel** kapható Ausztria-Magyarország minden **gyógyszertárában** és dro- guistáinál.

KOSSUTH FERENCZ

az

EGYETÉRTÉS

czimü politikai napilap

FŐMUNKATÁRSA.

Erre vonatkozólag rendkívül érdekes nyilatkozatot közöl az „Egyetértés” december 15-iki számában. — Érdeklődőknek szivesen küld mutatóvány- számot az „Egyetértés” kiadóhivatala Budapestben.

Az EGYETÉRTÉS előfizetési ára:

Egész évre 20 frt. — Negyedévre 5 frt. — Egy óra 1 frt 80 kr.

Előfizethetni a kiadóhivatalban Budapest, Dalszinház-utca 1. sz., valamint minden könyvkereskedőnél és hírlapelárusítónál.

☞ Egyes számok minden hírlapelárusítónál kaphatók. ☜

FŐVÁROSI LAPOK

mely 31 éven át Magyarország egyetlen szépirodalmi napilapja volt, december 16-án politikai tartalommal bővül s e naptól kezdve mint

politikai és szépirodalmi napilap

jelenik meg.

A művelt és előkelő magyar közönség szalon-lapja.

Minden politikai párttól teljesen független, szókimondó ujság. Szerkeszti **PORZSOLT KÁLMÁN.** Kiadja az **ATHENAEUM r.-társ.**

A magyar szépirodalom összes kiváló tehetségei s a politikai irodalom jelesei pártkülönbség nélkül legérdekesebb munkáikat a „Fővárosi Lapok”-ba írják. — Megjelenik minden nap, finom papíron. Terjedelme megnövekedett.

ELŐFIZETÉSI ÁRA OLCSÓ: egy óra 1 frt 20 kr., negyedévre 3 frt 50 kr., félévre 7 frt.

Egyes számok minden lapelárusítónál kaphatók.

Kedvezmény a „FŐVÁROSI LAPOK” előfizetői számára: Leszállított áron rendelhetik meg Magyarország leggazdagabb divatlapját, a „Magyar Bazár”-t, mely hetenkint jelenik meg. A „Fővárosi Lapok” és „Magyar Bazár” együttes előfizetési ára negyedévre 5 frt.

Kivánatra mutatóványszám.

A „FŐVÁROSI LAPOK” kiadóhivatala, Budapest, Ferencziek-tere 3. szám.

Tiszta nickel-főzőedények.

Ezen látható bejegyzett védjeggyel ellátottak

Tiszta nickelből előállítva és elpusztíthatatlanok, miután egy darabból préseltetnek; a nickel keménység és tartósság tekintetében az aczéllal azonos. Még vizigaztalan kezelésnél is, ha üresen az izzásig a tűzön vannak is sártelentül maradnak. A nickel edényeket belül nem kell ezínezetni, mégis ellenáll mindennemű savnak. Nem bír egészségteljes tulajdonokkal mint réz, ércz, melyek könnyen oxidálódnak és a különösen veszélyes penészt (Grünspan) befogadják.

A tiszta nickel edényekben a főzés könnyebb mint minden más edénynél, tartósságuknál fogva, valamint a gyakori költségesez ezínezéstől megszabadítva, mely ezen edényeknél elcsúsz, idővel olcsóbbak a réz vagy bármely más edényeknél, és bármily használható állapotban, 3 frtért különként a fenti gyári jeggyel ellátott edényeket visszaeserélem.

Tiszta nickel főzőedényeim több mint 10 év óta ki vannak próbálva és nemcsak több es. és kir. konyhában és nagyobb számú első rangú szállodában, szanatoriumban vannak használatban és mindennapi legjobban beváltak.

Miután tiszta nickel edények helyett többször nickelkel bevont vas edények árultak, tisztelőim bitorokodom fent jelzett védjegyre különösen figyelmeztetnem.

Tiszta nickel edényeim raktáraimban BUDAPEST: Főraktár: Váci-utca és Kristóf-tér sarkán. — Bécsben: Wollzeile 12, Graben 12, Bognerasse 2. VI. Mariahilferstrasse 19/21, — Prágában: Graben 37, — valamint Ausztria-Magyarország nagyobb házi- és konyhai edényraktárban kaphatók. A legközelebbi bevásárlási helyek utáni tudakozásokra készséggel válaszoltatik.

BERNDORFI FÉMÁRU-GYÁR.
Krupp Arthur, Berndorf, Alsó-Ausztria.
Főraktár: Budapest, IV., Váci-utca és Kristóf-tér sarkán.
Ismeretes alpaca-ezüst asztal-készleteimet, evő-eszközömet, asztal-ékeimet, karos gyertyatartóimat, tea- és kávé-készleteimet stb. stb. a legjobban ajánlhatom. Képes árjegyzéket kívánatra bérmentve.

PSERHOFER J.-féle gyógyszertár
Bécsben, I. kerület, Singerstrasse 15. szám alatt „zum goldenen Reichsapfel“
vértisztító labdaccai
melyeket azelőtt „Egyetemes labdacok“-nak neveztek jogosan megérdemlik az utóbbi nevet, mivel ezek a labdacok nagyon sok betegségben használhatók kitűnő hatással. Ezek a labdacok sok évtized óta vannak általánosan elterjedve és kevés olyan család van, mely egy kis készletet ne tartana otthon ebből a kitűnő házi-szerből. Számos orvos ajánlja ezeket a labdacokat házi szernek különösen ama bajok ellen, melyek rossz emésztés és székrekedés által támadnak, u. m.: epekeresés zavara, májba, bélgyöngöseség, felfújódások, az agybanvaló vértelenségek, aranyér eseteiben stb. Vértisztító tulajdonságuknál fogva különösen jó hatással **vérszegénységben** és az ebből eredő betegségekben: **sápadtságban, ideges fejfájásban** stb. A vértisztító labdacok hatása enyhe, fájdalommentes és okoznak és így a leggyöngébb betegek és gyermekek is bizvást bevehetik.
Ezen vértisztító labdacok több mint 100 év óta tiszta és hamisítatlan minőségben kaphatók az „arany birodalmi államhoz“ címzett gyógyszertárban Bécsben Singerstrasse 15. szám a., és egy 15 szem labdacot tartalmazó doboz (skatulya) ára 21 kr. o. é. Egy csomag, melyben 6 doboz van, 1 frt 5 kr. ba kerül; bérmentelen utánvételi küldésnél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.
Az összes előleges beküldésénél (mi legjobban postautalvánnyal eszközöltetik) bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 forint 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 kr. ba kerül. — Ezenkívül még mindennemű megbízások elfogadnak a leggyorsabban és legolcsóbban teljesítetnek az „arany birodalmi államhoz“ címzett gyógyszertárban: Bécs, Singerstrasse 15. sz. a.
Csak azon labdacok valók, melyeknek használati utasítása J. Pserhofer aláírásával van ellátva és ezen aláírás minden doboz földelén vörös színben van nyomtatva. Raktár Budapesten, Török József gyógyszertárban n. Király-utca 12. sz. a. 5962

A Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrények
mint azelőtt páratlanok a maguk nemében; három éven felüli gyermekek számára a legkedveltebb karcsonyi ajándék. Olcsóbbak mint bármely más játék, mivel sok éven át eltarthatnak és még hosszabb idő múlva is kiegészíthetők és nagyobbíthatók. A valódi **Horgony-Kőépítőszekrények** az egyedüli játék, a mely valamennyi országban osztatlan dícséretet talált, és mindnyájuk által a kik ismerik, meggyőződésből továbbajánljatik. A ki ezen, a maga nemében páratlan játék és foglalkoztatásért még nem ismeri, az hozassa hamarjában az alant jegyzett cég által az új, gazdagon illusztrált árjegyzéket és olvassa az abba nyomtatott felette kedvező híradásokat. — Bevásárlás alkalmával határozottan: Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrény kéremű és minden egyes szekrény Horgony gyárijeggyel nékül, mint nem valódi, keményen visszatartandó; a ki ezt elmulasztja, könnyen kaphat kevesebb értékű utánzatot. A valódi Horgony-Kőépítőszekrények 35 kr., 70 kr., 80 kr., 5 frt. és magasabb áron — a finomabb játékszervezetekben készletben vannak. —
Uj! A Richter-féle Türelmi játékok: Columbus tojása, Villámhárító, Haragtörő, Gondúzó, Pythagoras stb. Az új füzetek, kettős játékok felette érdekes feladatokat is tartalmaznak. Egy játék ára 35 kr. Csak a „Horgonynyal“ ellátott játék valódi!
Richter F. Ad. és társa.
Első osztr.-magy. csász. és kir. szabadalm. kőépítőszekrény-gyár.
Wien, I. Nibelungengasse 4. Rudolstadt, Nürnberg, Otten, Rotterdam, London E.C., New-York.

GANZ ÉS TÁRSA

VASÖNTŐ- ÉS GÉPGYÁR-RÉSZV.-TÁRSULAT

BUDAPEST.

Ajanlanak mindennemű vas-, aczél- és fémöntvényeket építkezési és gépészeti czélokra vízvezető csöveket, szivattyúkat, lecsapoló és öntöző-zsilipet, készülékeket a belvizek leeresztésére. — A helyi viszonyok szerint szerkesztett turbinákat, órlöhengereket kéregöntetű hengerekkel és malomberendezési czikkeket. — Zsilipeket bármily nagyságban és bármily rendszer szerint. — Alagcsöveket, zárkészülékeket, cső- és kapu-zsilipekhez, czölöpverő gépeket, anyagszállító kocsiakat. — Álló vagy fekvő gázmotorok egy vagy két hengerrel és mindenemű zúzógépek.

A „Franklin-Társulat“ kiadásában Budapesten megjelent és minden könyvtárnál kapható
Borászati naptár
1895-ik évre.
Szerkeszti Dr. LÓNYAY FERENCZ,
földművelésügyi miniszteri titkár.
XXII. évfolyam. Ára füzve 80 kr.
85 kr. az előleges (postautalvánnyal) beküldése után a naptár bérmentve küldetik meg.

CALDERONI ÉS TÁRSA
IV., Kis hid-utca 8. BUDAPEST, IV., Váci-utca 30.
Ajánlanak legújabb salon-lorgnetteket, orrszűrőket és szemüvegeket, színházi, katonai, vadász és tábori látcsöveket, mezei és uti távcsöveket, nagyító üvegeket, göröcsöveket, finom salon Stereoszkopszekrényeket, varázslámpa és fátolkép-készülékek, díszes kiállítású aneroiid légsúlymérőket, terem- és ablak-hőmérőket, iskolai és svájci rajzszereket, kaleidoskop, lépésmérőket, másodperemutatókat, metronomokat. 5975
Fényképezési készülék hölgyek, turisták, festőművészek stb. számára.
Képes árjegyzékek kívánatra bérmentve állnak rendelkezésre.

A „Franklin-Társulat“ kiadásában Budapesten megjelent és minden könyvtárakban kapható:
ISTVÁN BÁCSI NAPTÁRA
vagyis családok házigazdáknak, gazdaszanyoknak, népnevelőknek, helységi előljáróknak, iparosoknak és földmivelőknek való képes kalendárium.
Alapítá 1895. évre. Szerkeszti
Egy színnyomatu czimképpel.
MAJER ISTVÁN. Kóhalmi KLIMSTEIN JÓZSEF tanár.
XL. évfolyam. — Ára füzve 50 kr.
55 kr. az előleges (postautalvánnyal) beküldése után a naptár bérmentve küldetik meg.

BUDAPESTI CZÉGEK.

TALÁLmányok szabadalmazását eszközöl mind. államban **Réthy János** nemzetközi mérnöki és szabadalmi irodája, Budapest, Erzsébet-körút 2. sz. (népszínház mellett). Legrégibb szabad. iroda. — Telefon.

GERŐ ADOLF czipész-mester. BUDAPEST, V., Fűrdő-utca 2. sz. Ajánlja készítményeit **fájós lábakra.**

ROTHBERGER JAKAB cs. és kir. udvari szállító. Budapest, Váci-utca 23, a nagy Kristófhöz cz. házban. Kész férfiruhák a legújabb vállalkozásokban. A készítmények elegáns, tartós és jutányos voltáért, valamennyi világiállításon a legmagasabb érmeikkel kitüntetve.

SCHOTTOLA ERNŐ Gummi és linoleum szőnyegek. Sebészeti, műszaki és pinceszegélyesztési árjegyzékek kívánatra bérmentve.

LATZKOVITS A. BUDAPEST, IV. kerület, Váci-utca 22. szám. Cs. és kir. szabadalmazott tehernemű-gyáros ajánlja **uri divat- és fehérnemű-ujdonságait.**

„Toronyórák“ palota, laktanya, gyári órákat, villanyórákat, legelőnyösebben rendez be **Mayer Károly L.** 1-es magyar gőz-órágyára Budapest, VII., Kazinczy-u. 3. Képes árjegyzék, költségjegyzé, bérmentve.

KERTÉSZ TÓDOR. Műiparúrok tára. Kunstgewerbliche Geschenks-Gegenstände. Magasin des Nouveautés Industrielles. — Fancy Goods. Budapest, Kristóf-tér (Gróf Teleki palota).

Gerson Anna asszony BUDAPEST, **Andrássy-út 21.** (rételelet).

Helyiség-változtatás. Van szerencsénk a t. cz. közönségnek tudtára adni, hogy tületi helyiségünket **Teréz-körút 5. sz.** alá helyeztük át. Mély tisztelettel **Ohm és Simon.**

Eisenschiml és Wachtl Budapest, Váci utca 12 Gyár: Bécs, Kaiserstrasse 62. Legnagyobb raktár mindennemű fényképezési gépek és készülékekben. Alapítva 1856. — Többször kitüntetve. Árjegyzékek ingyen és bérmentve. **Uj! A fotografálás elemei. Ára 2 frt.**

Legrégibb czég a szakmában **Magyarországon.**
Türkel és Schlesinger Fényképezési czikkék gyári raktára, BUDAPESTEN, IV. ker., Károly-utca Károly-laktanya 4. sz. bolt. Árjegyzék kívánatra bérmentve küldetik.

Hirdetések felvételnek a Vasárnapi Ujság kiadó-hivatalában, Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

Budapesti Bankgyegetület részvény-társaság.
Meghívás
a „Budapesti bankgyegetület részvénytársaság“ 1894. évi december 23-án d. e. 11 órákor a hivatalos helyiségben (Budapest, V., Erzsébet-tér 19. sz. I. em.) tartandó

rendkívüli közgyűlésére.
NAPIREND:
1. Az igazgatóság jelentése.
2. A részvénytöke fölemelése. Uj részvények kibocsátása.
3. A társulati alapszabályok módosítása.
4. Az igazgató- és tagok számának megállapítása, azok választása s javadalmazásuk meghatározása.
5. A felügyelő-bizottsági tagok számának megállapítása, azok választása s javadalmazásuk meghatározása. Budapest, 1894. december 12.
Az igazgatóság.
Megjegyzés. Az összes részvényesek, a kik a közgyűlésen résztvesznek és szavazati jogukat gyakorolni akarják, az alapszabályok 26. §-a értelmében részvényeiket legkésőbb 5 nappal a közgyűlés előtt a társaság pénztáránál elismervény és bizonyítvány ellenében letenni tartoznak. 6008

Régi magyar harci dalok.
Verbunkosok.
Tartalmaz 30 darabot. Ára 4 forint.
Kapható:
Káldy Gyulánál,
Budapest, VII. ker., Kazinczy-utca 2. sz.

A „Franklin-Társulat“ kiadásában Budapesten megjelent és minden könyvtárnál kapható.
HATÁRIDŐ-NAPTÁR
az 1895-dik évre.
mindennemű hivatalnokok, ügyvédek, jegyzők, orvosok, gazdaszanyok, utazók és üzerek számára hasznos jegyzetekkel és 366 üres lappal ellátva, irópapíron.
Ára vászonkötésben 1 frt 20 kr.

MAGYAR BAZÁR
képes szépirodalmi divatlap.
Megjelenik havonként **négyszer** és pedig:
1, 8, 16 és 24-én.
A Magyar Bazár gazdagon illusztrált rendes divatlapján kívül még egy új francia divatlapot is ad olyformán, hogy 1-én és 16-án a rendes divatlap angol divatképpel, 8-án és 24-én azonban a változatos tartalmu szépirodalmi rész a **Párisban megjelenő Moniteur de la Mode és Grand Couturier** legkiválóbb szemelvényeivel jelenik meg.
A Magyar Bazár adja a hazai divatlapok közül a legszebb divatképeket és az egyetlen divatlap, melynek képei Párisban készülnek és mely többet nyújt mint más 3 divatlap együttesen.
Mindamellett, hogy a Magyar Bazár havonként négyszer jelenik meg, előfizetési ára marad a régi: **negyedévre 2 frt.**
A Magyar Bazár kedvezménye: A Magyar Bazár előfizetői kedvezményesen áron rendelhetik meg a Fővárosi Lapok című politikai és szépirodalmi napilapot olyformán, hogy a Magyar Bazár, együttesen előfizetve a Fővárosi Lapokkal negyed évenként csak **5 forintba** kerül.
Negyedévenként 5 frtért kapja tehát a Magyar Bazár előfizetője a legértelmesebb divatlapot és egy igen előkelő napilapot.
Megrendelő czim:
Magyar Bazár kiadóhivatala Ferencz-terre 3. sz.

Mutatóvány szám kívánatra.

